

ÖSKÜ KÖZSÉG

„ÚJ” TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ
ÉS
„ÚJ” TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK

II. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ 2018–2030

VÉLEMÉNYEZÉSI TERVDOKUMENTÁCIÓ

2019-2030

MEGBÍZÓ:
Öskü Község Önkormányzata
8191 Öskü, Szabadság tér 1.

2020. június

ÖSKÜ KÖZSÉG

„ÚJ” TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

ÉS

„ÚJ” TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK

Dokumentációk:

I. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK

II. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

III. TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV

IV. HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT

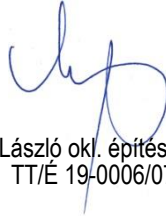
V. ALÁTÁMASZTÓ JAVASLATOK

VI. TELEPÜLÉSI ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY

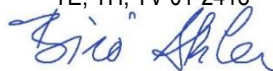
VII. KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

2020. június

TERVEZŐK:

TelepülésrendezésPápai Építész Stúdió Kft.
8500 Pápa, Eötvös u. 24.Mezei László okl. építészmérnök
TT/É 19-0006/07**Településrendezés, tájrendezés, környezetvédelem**TÁJOLÓ-TERV Kft.
1074 Budapest, Rottenbiller u. 24.Auer Jolán vezető terület- és településtervező
településrendezési zöldfelületi
és tájrendező vezető tervező
TT1,TK/1, TR 01-5003

Pisák Brigitta okl. tájépítészmérnök

KözlekedésMOBIL CITY Mérnöki Tanácsadó Bt.
2131 GÖD, Bodza u. 2.Dr. Maccinka Klára közlekedéstervező
KÉ-T, TRk-T/K1-d1**Közmű**KÉSZ Kft.
1016 Budapest, Naphegy utca 26.**Hanczár Emőke**okl. gépészmérnök és községrendező szakmérnök
településtervezési energia-közmű, -hírközlés, -vízközmű tervező
TE, TH, TV 01-2418Bíró Attila okl. építőmérnök
településtervezési energia-közmű, -hírközlés, -vízközmű tervező
TE, TH, TV 01-2456**Régészet**

Dr. Tankó Károly régész (szakértői nyilvántartási szám OKM 289/2008)

Tartalomjegyzék:

Tartalomjegyzék:	4
I. BEVEZETÉS, ELŐZMÉNYEK	5
1. Preambulum	6
2. Öskü jövőképe	6
2.1 A településfejlesztési alapelvek rögzítése	7
2.2 Öskü gazdasági jövőképe	7
2.3 Öskü társadalmi jövőképe	7
2.4 Öskü táji és természeti jövőképe	8
2.5 Öskü épített környezetének jövőképe	8
3. A koncepció célrendszere	9
3.1 A település átfogó fejlesztését szolgáló célok és részcélok meghatározása	10
3.1.1 A helyi gazdaság önfenntartó fejlesztése	10
3.1.2 Humán erőforrás fejlesztés	11
3.1.3 A települési környezet fejlesztése	12
3.2 Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása	13
3.2.1 A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	15
3.2.2 A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	16
4. Kiinduló adatok a további tervezési feladatokhoz	19
4.1 A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	19
4.1.1 Társadalmi adatok	19
4.1.2 Gazdasági adatok	23
4.1.3 Környezeti adatok	26
4.2 A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	34
4.3 Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	35
5. A megvalósítás eszközei és azok nyomon követése	38
5.1 A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	38

I. BEVEZETÉS, ELŐZMÉNYEK

Öskü Község Önkormányzata az 15/2018. (III.13.) Kt. határozatában döntött a Településfejlesztési koncepció (továbbiakban: TFK) és az új településrendezési eszközök (továbbiakban: TRE) készítéséről. Új településrendezési eszközök a Településszerkezeti terv (továbbiakban: TSZT), a helyi építési szabályzat (továbbiakban: HÉSZ) és annak rajzi mellékletét képező Szabályozási tervek (továbbiakban: SZT). A TRE a teljes közigazgatási területre készül, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet mellékleteiben szereplő tartalommal.

A tervezési feladatokkal az Önkormányzat a Pápai Építész Stúdió Kft.-t bízta meg.

A TFK és TRE megalapozásához közös Megalapozó vizsgálatok készültek. A Megalapozó vizsgálatokkal párhuzamosan elkészültek a Települési örökségvédelmi hatástanulmány vizsgálati munkarészei is Értékleltárral. A Települési örökségvédelmi hatástanulmány a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) kormányrendelet mellékletében szereplő tartalommal készül.

A TAK-ot és a TKR-t Öskü Önkormányzata 2017 novemberében elfogadta.

Mivel a TSZT és HÉSZ egyidőben készül, közös szakági Alátámasztó javaslatok készülnek majd.

A megbízás keretében elkészülő tervezési feladatok az alábbi kötetekben kerültek/kerülnek dokumentálásra:

- I. Megalapozó vizsgálatok
- II. Településfejlesztési koncepció
- III. Településszerkezeti terv
- IV. Helyi építési szabályzat
- V. Alátámasztó javaslatok
- VI. Települési örökségvédelmi hatástanulmány
- VII. Környezeti értékelés

A TFK és a TRE a 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet szerinti ún. teljes eljárással kerül egyeztetésre.

Jelen tervdokumentáció

Öskü Község „új” Településfejlesztési koncepció valamint „új” településrendezési eszközök készítése

II. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ 2018—2030

c. Véleményezési tervdokumentáció.

1. Preambulum

Öskü község településfejlesztési koncepciója települési alapdokumentum. Hosszútávú fejlesztési döntés, amely az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. §. (1) bekezdésében foglaltakkal összhangban *"hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására"*.

A koncepció készítését megelőzte a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet 5. § (2) bekezdése szerint elkészített megalapozó vizsgálat, amely magába foglalja a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III. 11.) Korm. rendelet 68. e§-a szerinti örökségvédelmi hatástanulmány vizsgálati munkarészét is.

Jelen dokumentum a felsorolt vizsgálati munkarészek alapján került kidolgozásra és az általános célkitűzéseken túl célként tűzte ki a fejlesztési irányok tömör és tiszta megfogalmazását. A koncepció három fő fejezetre tagolódik:

- meghatározza a község gazdasági, társadalmi, táji, természeti, épített környezetére, térségi szerepére vonatkozó jövőképet,
- megfogalmazza a jövőkép eléréséhez szükséges átfogó és részcélokat, valamint
- összefoglalja a további tervezési feladatok kiinduló adatait.

2. Öskü jövőképe

Ahol a rómaiak jártak és le is telepedtek az a település ma is él. Öskü földrajzi adottságai, stratégiai szerepe miatt a kora középkorban is fontos szerepet kap, majd Palota vára mellett háttérbe szorul és a török hosszú időre lakatlanná teszi. A Zichyek a 17. század közepétől újra felvirágoztatják és a folyamatosan elmagyarosodó szlovák betelepülőkkel öntudatos településsé válik. A földműves, állattartó és iparos lakosság több évszázados hagyományt ápol, a családok hozománya a falu életét ma is meghatározza. Ösküt a különböző korok modernizációs folyamatai nem kerültk el, melyhez a térségben megjelenő katonai tevékenység és nagyüzemi iparosítás újabb adalékkal szolgált.

A település ma sem szeretne burokban fejlődni, mindig is nyitott a megújulás előtt. Öskü gazdasági ereje, agrárgazdasága, iparossága része a térség fejlődésének. A helyi közösségek összetartása pedig biztosítékot adott mindig a túlélésre. A település olyan hely szeretne lenni, ahol

- az ott élők büszkék történelmi örökségükre, természeti és épített környezetükre, feltárják, őrzik és ápolják régészeti, építészeti emlékeiket.
- ápolják hagyományait, fejlesztik a helyi identitást erősítő folyamatokat, vallási és kulturális közösségeket.
- a különböző korosztályok, fiatalok, felnőttek, idősek számára a lakhatás, a tanulás, a munka, a pihenés és egészségük megőrzésének feltételei adottak.

Öskü településfejlesztési koncepciója a 2030-ig terjedő időszakra kijelöli a község helyét a hazai és a térségi településhálózatban, bemutatja a község társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetének jövőbeni állapotát. Ez a jövőkép a településen belül évszázadok óta zajló folyamat további szakaszának előre vetítése, amely egyben egy új, egy másfajta gondolkodás, szemlélet eredményeként létrejövő állapotot is felvázol.

A község jövőképe a helyi társadalmi és gazdasági szereplők aktív közreműködésével és bevonásával készül; értékek, érdekek, szándékok egymással harmonizáló egysége, ami találkozik az érdekeltek egyetértésével és szándékával, a jövő cselekvéseit motiválja. Öskü jövőképe a község történelmi, társadalmi, gazdasági és földrajzi adottságaira, lehetőségeire, valamint erőforrásaira (népesség, gazdaság, infrastruktúra, környezeti és egyéb értékei) épít, vonzó, megvalósítható állapotot körvonalaz.

A koncepció alapvető üzenete, hogy a múlt örökségének kötelezettségéből kiindulva Öskü megteremti és biztosítja valamennyi polgárjának jövőjét, másrészt valamennyi polgára bízik Öskü jövőjében. Ez a lelkerő és tartás az alapja annak, hogy Öskü megfogalmazhassa jövőképét:

Öskü az évszázadok örökségére alapozva feltárja, védi és ápolja történelmét, kultúráját és hagyományait. Polgárai által formált település kíván lenni, amely tudást, munkát, lakhatást, egészséget és élhető környezetet biztosít számukra. Öntudattal rendelkező, harmóniában élő település, amely aktív tényezője a térségi integrációnak és gazdasági fejlődésnek.

2.1 A településfejlesztési alapelvek rögzítése

A gazdag középkor földesurai, nemesi és jobbágyai, a felvilágosodás és polgárosodás évszázadai, a vallási közösségek hite, sajátos karakterű településsé formálta a kívülről szürke falunak látszó települést. A környező városok vonzáskörzetében, viszont attól egészséges távolságban a településen élő lakosság a városi életformák és a falusi lét között keresi helyét és identitását. A tudatvesztés, a bizonytalan útkeresés állapotát megelőzve kerültek megfogalmazásra a **település fejlesztésének alábbi alapelvei**:

- Harmonikus és kompakt település, fejlődés határok között
- Természeti, épített és kulturális értékek feltárása, ápolása és védelme
- Növekedés a település eltartó képességének függvényében
- Településfejlesztés a rehabilitációs folyamatokkal egyensúlyban
- Gazdasági potenciál és a versenyképesség növelése, innováció
- Élhető környezet, kiegyensúlyozott társadalom
- Identitástudat, lokálpatriotizmus
- Esélyegyenlőség, tudás alapú társadalom

Az alapelvek elfogadását tükrözi a község 2030-ra vonatkozó gazdasági, társadalmi, táji és természeti, épített környezetére, továbbá térségi szerepére vonatkozó jövőképe.

2.2 Öskü gazdasági jövőképe

Öskü gazdasága 2030-ban az alábbiakkal jellemezhető:

- A községben bejegyzett kis- és közép vállalkozások működőképesek, hálózati és klaszter kapcsolataik stabilak, tőkeellátottságuk jó.
- A gazdasági társaságok eredményei hozzásegítik az önkormányzatot az önfenntartó település megvalósításához.
- A gazdaságban helyet kapnak a helyi foglalkoztatást elősegítő, a környezetre negatív hatást nem gyakorló új logisztikai vagy termelő üzemek.
- A község mezőgazdasági struktúrája megőrzi kistermelői jellegét, a gazdálkodók korszerű technológiával termelnek, piacaik, értékesítési hálózataik stabilak, a mezőgazdasági területhasználat intenzív. A település önellátó termelésre rendezkedik be. Létrehozása kerül és eredményesen működik a megtermelt mezőgazdasági termékek helyi értékesítése. Önszegélyező társulások jönnek létre.
- A településen a gazdaságilag aktív lakosság aránya az országos átlagnál jobb, munkanélküliségi rátája az országos átlag alatti.

2.3 Öskü társadalmi jövőképe

Öskü társadalma 2030-ban az alábbiakkal jellemezhető:

- A község lakónépessége stagnál vagy kismértékben nő, az országos átlagnál magasabb a községben a születéskor várható élettartam és pozitív a község vándorlási egyenlege, lakosságvonzó képessége nő.
- A fiatalok családalapítási hajlandósága az országos átlagnál jobb, mert biztosított jövőjük, egzisztenciális biztonságban élnek.
- Az Öskүн élő és a betelepülő fiatalok lehetőséget látnak tehetségük kibontakoztatására, boldogulásukat a községben képzelik el; a korábban elköltözöttek szívesen térnek vissza a községbe, mert biztosítva látják jövőjüket.
- Öskü lakosságának egészségi állapota jó, testi és lelki kiegyensúlyozottságukat a közösségi élet, valamint a rekreációs lehetőségek széles tárháza támogatja. Az egészségügyi ellátó rendszer magas színvonalú.
- A településen élők jövedelmi viszonyai jók, az egy főre jutó jövedelem eléri vagy meghaladja az országos átlagot.

- Öskü nyitottan, befogadóan várja a településért tenni akaró, idetelepülő értelmiségieket és szakembereket, akik új szemléletet, friss gondolatokat hoznak a községbe.
- Öskü biztonságos község, az itt élők, ill. az ide érkezők személyi-, vagyon- és környezeti biztonsága az országos átlagnál jobb.

2.4 Öskü táji és természeti jövőképe

- Öskü táji és természeti állapota 2030-ban az alábbiakkal jellemezhető:
- Harmonikusan élnek egymást mellett az ember által művelt kultúrtáj, a gazdasági és katonai hasznosítású területek és rendkívüli adottságú természeti környezet.
- A meglévő vagy újonnan létesülő felszíni bányaterületek folyamatos rekultivációja biztosított. A bányaművelés véges határokkal történik.
- Az erdőszült, valamint a mezőgazdasági területek, a vizes élőhelyek, vízgazdálkodási területek fenntartása és művelése biztosított. Nem marad "gazdátlanul" egy talpalatnyi föld sem.
- A községi és külterületi zöldterületek a vizes élőhelyekkel együtt összefüggő zöldfelületi rendszert alkotnak. Legalább a zöldfelületi szempontból szerkezeti jelentőségű utcákban egységes fasorok jelennek meg.
- A lakosság aktív szerepet vállal a zöldterületek fenntartásában és fejlesztésében.

2.5 Öskü épített környezetének jövőképe

Öskü épített környezete 2030-ban az alábbiakkal jellemezhető:

- A fenntartható fejlődés cél- és eszközrendszere mellett egyre nagyobb hangsúlyt kap a harmonikus épített környezet ideológiája, fejlődés határok között.
- Megvalósul a településközpont és a belterületi utcák kompakt közterületi rehabilitációja, megújul és gazdagodik az intézményi, egyházi épületek és környezetük közösségi, köztéri szerepe. A szakszerűtlen és spontán átalakítások az építéskori értékek tiszteletben tartásával és rekonstrukciójával, a kortárs építészet eszközrendszerét nem mellőzve folyamatosan szűnnek meg.
- A települést szétszakító vasútvonal kikerül a belterületen kívülre.
- A vízfolyások és a kiváltásra kerülő vasútvonal mentén intenzív zöldfelületi, szabadidős területsáv jön létre. Az egykori malmok új funkciókkal megerősödve kelnek életre.
- A települési közszolgáltatások infrastruktúrája, épületállománya kiépült és fejleszhető.
- A közösségi lét fórumai (közterek, épületek, egyházi létesítmények) biztosítottak és fenntartásuk megoldott.
- Öskü lakossága egészséges, egészségügyi határérték alatti, por- és zajmentes környezetben él.
- A település épített környezete közművesített, tiszta, rendezett és környezetbarát.
- Az alacsony intenzitású (zöldfelületi, vízközei, kiskerti) területek létesítményei harmonikusan élnek együtt a táji környezettel.
- A község ingatlanpiaci kínálata rugalmasan követi az igényeket, a lakóterületek élhetőek és fenntartásuk biztosított. A kompakt település elvét követve a beépített területek rehabilitációja folyamatos.
- A közszolgáltatások mindenki számára elérhetőek, biztonságosak, magas színvonalúak.
- A község közlekedési kapcsolatai, közúthálózata kiépített, folyamatosan fenntartható és üzemeltethető.
- A gazdasági területek intenzíven hasznosítottak és elválnak a lakóterületektől. A lakó- és vegyes területek, valamint a gazdasági területek közötti közlekedési kapcsolatok (gyalogos, kerékpáros, gépjármű) jók.
- A térségi közösségi közlekedés magas színvonalú, fenntartható és mindenki számára elérhető.
- A település arculata egységes és mindenki által elfogadott, a településképi arculati kézikönyvben rögzített elvek szerint formálódik.

3. A koncepció célrendszere

A Veszprém Megyei Közgyűlés 62/2013 (XII.19.) számú határozatával fogadta el a Veszprém Megyei Területfejlesztési Koncepciót. A koncepció Veszprém megye fejlesztésének 2020-ig tartó átfogó céljait az alábbiakban határozta meg:

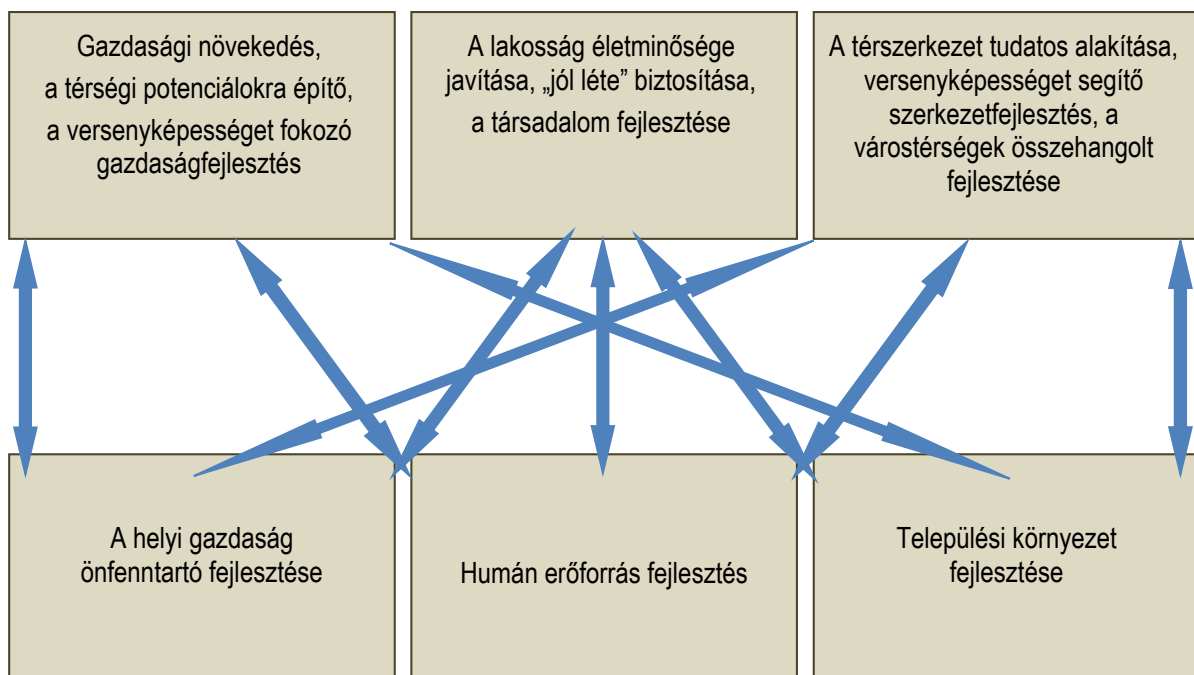
1. Gazdasági növekedés, a térségi potenciálokra építő, a versenyképességet fokozó gazdaságfejlesztés
2. A lakosság életminősége javítása, „jól léte” biztosítása, a társadalom fejlesztése
3. A térszerkezet tudatos alakítása, versenyképességet segítő szerkezetfejlesztés, a településtérségek összehangolt fejlesztése

A megyei koncepcióban Várpalota város térségre (ideértve Öskü közigazgatási területét is) megfogalmazott fejlesztési célokat Öskü településfejlesztési koncepciója figyelembe vette. A megyei területfejlesztési koncepció átfogó céljaihoz igazodva Öskü jövőképe a településfejlesztés prioritásait a következő átfogó célokban határozza meg:

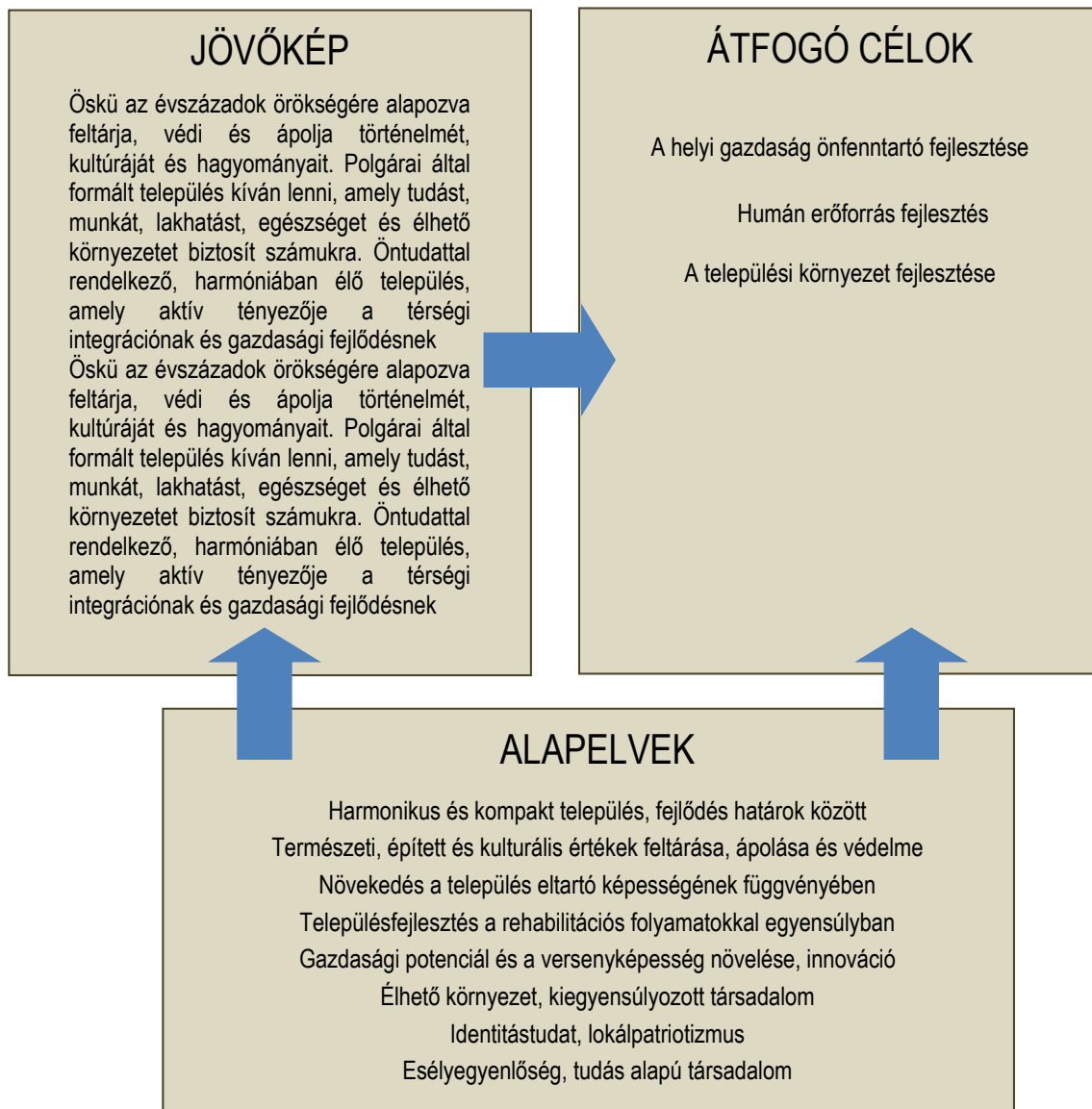
- A helyi gazdaság önfenntartó fejlesztése
- Humán erőforrás fejlesztés
- A települési környezet fejlesztése

A célok megvalósítása során

A megyei és a települési átfogó fejlesztési célok kapcsolatrendszere az alábbi ábrával jellemezhető:

Az ábra a jövőkép, az azok megvalósítását szolgáló célok és alapelvek kapcsolatát mutatja be.

3.1 A település átfogó fejlesztését szolgáló célok és részcélok meghatározása

A jövőképben megfogalmazott fejlesztési irányok elérése érdekében kerültek megfogalmazásra azok a 10 évet meghaladó időtávra érvényes általános és komplex hosszútávú célkitűzések, amelyek alapját képezik a közép-, illetve rövidtávú célok kijelölésének.

Öskü településfejlesztési koncepciója a három átfogó célon belül különböző részcélokat fogalmaz meg. A részcélok az átfogó célokkal harmonizálnak, azok megvalósítását segítik.

3.1.1 A helyi gazdaság önfenntartó fejlesztése

Ösküt és ezen belül Öskü község történelmét a feudális viszonyok között fejlődő és alakuló egyházi, nemesi birtokrendszer és az ehhez kapcsolódó földművelés, állattartás, valamint erdőgazdálkodás határozta meg. A csonka középkor az elnéptelenedéssel veszélyeztette azt a falut, amely ma a Zichyek reformjainak és betelepítéseinek köszönhetően igenis életképes, erős identitástudattal, stabil gazdasággal rendelkezik. Az ipari, kisipari termelő vállalkozási tevékenység súlya a korábban jelentőséggel bíró mezőgazdaság és erdőgazdálkodás mellett ma is megmaradt, a gazdasági termelésben egyre nagyobb teret nyer. A környékbeli városok közelsége munkát biztosít a település számos lakója számára, a helyben működő gazdasági társaságok, és ipari termelő vállalkozások emellett viszont fejlődnek és egyre erősödő hatással vannak Öskü gazdaságára.

A település földrajzi helyzete, a munkaerőben rejlő gazdasági potenciál alapjaiban határozza meg a fejlődés lehetőségeit. A település célja megtartani, fejleszteni és gyarapítani minden olyan termelő tevékenységet, amely elegendő jövedelmet teremt a fenntartható fejlődés számára. Öskü nem szeretne alóvárossá, alvó településsé válni. Minimális cél a gazdasági stabilitás, a fenntarthatóság elérése, a gazdaság szereplőinek olyan szintű termelési lehetőségekhez juttatása, amely forrásai fedezni képesek a település működési szükségleteit és ezen túl hozzájárulnak a társadalom anyagai és szellemi gyarapodásához, biztosítják a szociális, egészségügyi ellátás feltételeit.

Öskü elkötelezett híve és helye a gazdasági termelésnek, a versenyképesség növelésének. A község célja, hogy a jövedelmek minél nagyobb arányban helyben teremthetők legyenek és a lehetőségekhez képest helyben kerüljenek felhasználásra. A település elfogadja és eszközeivel támogatja a települési léptéket meghaladó ipari, gazdasági területfejlesztést, azonban a település lakosságának védelme érdekében felügyeli és ellenőrzi a fejlesztés környezeti hatásait. Nem támogatja a környezetre jelentős hatást gyakorló gazdasági tevékenységek megjelenését. Emellett teljes nyitottsággal és befogadókészséggel áll a település az innovációs folyamatok előtt.

A háztáji gazdaságok, mezőgazdaságban működő kis- és középvállalkozások támogatásával, bevonásával fejleszteni szükséges a helyi termelői és értékesítési rendszereket annak érdekében, hogy a vásárlókat a helyben megtermelt termékek fogyasztására ösztönözze.

A történelmi örökség feltárt emlékei, a sajátos természeti környezet jó alapot teremtenek a turisztikai szektor további fejlődésének, a vendéglátás, a falusi turizmus térhódításának.

Öskü Várpalota város térségében, partnerségi viszonyban, a kistérségi munkamegosztást szem előtt tartva kívánja kapcsolatait fejleszteni a környező településekkel. Ki kívánja venni részét a szociális és egészségügyi ellátás, az oktatás intézményrendszerének biztosításában, szükség esetén kiépítésében és működtetésében.

A régiós és kistérségi célokat elfogadva helyet kíván adni az innovációs tevékenységeknek. Potenciális tere a kistérségi munkahelyteremtésnek és foglalkoztatásnak. Támogatja a közlekedési infrastruktúra, az energiaellátás, vízellátás, vízrendezés és a közösségi közlekedés kistérségi fejlesztési irányait.

RÉSZCÉLOK:

- 3.1.1.1 Új beépítésre szánt fejlesztési területek kijelölése és rendezése
- 3.1.1.2 Új, a környezetre jelentős hatást nem gyakorló iparágak, energiatelepek, továbbá nemzetközi és hazai szolgáltató központok telepítése
- 3.1.1.3 Szakképzés, gyakorlati képzés, szakmai átképzés támogatása
- 3.1.1.4 Kis- és középvállalkozások beszállítói akkreditáltságának támogatása
- 3.1.1.5 Inkubátor tevékenység kezdő vállalkozásoknak (könyvelés, szaktanácsadás)
- 3.1.1.6 Vonzó befektetői környezet kialakítása
- 3.1.1.7 Mezőgazdasági telephelyek fejlesztése
- 3.1.1.8 Mezőgazdasági profil- és termékváltás támogatása
- 3.1.1.9 Helyi termelői értékesítési rendszer, termelői piacok kiépítésének támogatása
- 3.1.1.10 Tudásgazdaság megteremtése, ill. megerősítése.
- 3.1.1.11 Kistérségi intézményfenntartó hálózat fejlesztése
- 3.1.1.12 Közös kistérségi képzési programok megvalósítása
- 3.1.1.13 Térségi közlekedési infrastruktúra hálózat fejlesztése
- 3.1.1.14 Térségi, kistérségi, helyi turisztikai programcsomagok kidolgozása, megvalósítása és működtetése
- 3.1.1.15 Gazdasági együttműködési megállapodások, vállalkozások támogatása
- 3.1.1.16 Innovációs együttműködés
- 3.1.1.17 Helyi kézműves tevékenységek támogatása

3.1.2 Humán erőforrás fejlesztés

Öskü települési öntudatának erősödéséhez a település fizikai erején túl a szellemi tőke, a humán infrastruktúra folyamatos fejlődését, fejlesztését el kell tudni érni. Cél a művelt, képzett és tanult társadalom. Érettségi vagy szakma minden fiatalnak. Biztosítani kell a tanulás lehetőségét a lecsúszott vagy szegregált társadalmi rétegekben éppúgy mint a családi vagy szociális problémákkal küzdő fiatalok esetében. Meg kell találni a gazdasági profilváltás miatt szükséges felnőtt átképzési lehetőségeket, helyet kell adni az idősek tanulási, művelődési igényeinek. A nemzetiségi, vallási vagy egyéb közösségek, fórumok tevékenységét támogatni, erősíteni kell. Az ezekhez szükséges infrastruktúrát a település eltartó képességének függvényében rehabilitálni, illetve fejleszteni szükséges.

Fejleszteni szükséges az egészségügyi és szociális ellátó rendszert. El kell kerülni, hogy bárki a faluban ellátatlan legyen, magára maradjon. Az ehhez szükséges információs rendszereket és infrastruktúrát, személyi feltételeket biztosítani kell. Lehetőség szerint a gazdasági szektor önkormányzati bevételeiből, valamint a kiegészítő állami és uniós támogatási rendszerekből meg kell teremteni a fejlesztések forrásait.

RÉSZCÉLOK:

- 3.1.2.1 Nemzetiségi csoportok tevékenységének támogatása
- 3.1.2.2 Hagyományőrző néprajzi csoportok, együttesek tevékenységének támogatása
- 3.1.2.3 Egyházi közösségek és programok támogatása
- 3.1.2.4 Önképzőkörök, civil szervezetek tevékenységének támogatása
- 3.1.2.5 Ösztöndíjrendszer kidolgozása a hátrányos helyzetű fiatalok oktatásának támogatására
- 3.1.2.6 Felnőttképzés, átképzés támogatása
- 3.1.2.7 Informatikai képzés minden korosztálynak
- 3.1.2.8 Iskolai napközotthonos foglalkozások, szakkörök támogatása
- 3.1.2.9 Óvodai ellátás támogatása a hátrányos helyzetűek számára
- 3.1.2.10 Nyelvtanulás támogatása
- 3.1.2.11 Idegen nyelvű óvodai, iskolai ellátás fejlesztése
- 3.1.2.12 Vállalkozási ismeretek oktatása
- 3.1.2.13 Emelt szintű egész éves közmunka programok
- 3.1.2.14 Egészségház kialakítása, a településrészek egészségügyi ellátó intézményrendszerének fejlesztése
- 3.1.2.15 A közétkeztetés személyi és infrastrukturális feltételeinek javítása
- 3.1.2.16 Akadálymentes intézményrendszer és közlekedési lehetőségek biztosítása
- 3.1.2.17 Időskori ellátó rendszer és intézmények fejlesztése, bővítése
- 3.1.2.18 A lakosság egészségtudatosságának fejlesztése

3.1.3 A települési környezet fejlesztése

Erősíteni szükséges a település megtartó erejét. El kell érni, hogy a képzett munkaerő a településen belül maradjon. A település általános környezeti állapotát meg kell óvni a gazdasági termelésből és a bányászatból adódó környezeti terhelésektől, emellett biztosítani kell a természeti környezet értékeinek ápolását és fejlesztését. A települési infrastruktúra hálózatot a kompakt település elveit szem előtt tartva fejleszteni és fenntartani szükséges. A hiányzó elemeket ki kell építeni. El kell kerülni a beépítésre szánt területek aránytalan, olyan léptékű növekedését, amelyek már azok fenntarthatóságát veszélyeztetik. Ki kell dolgozni az amortizálódó területek (pl. faluközpont lakóterületei) megújulásának módszerét, iparfejlesztési és lakáspolitikát. Biztosítani kell a rekreációs, szabadidős és sport tevékenységek feltételrendszerét. Bővíteni kell a helyi közszolgáltatások körét lehetőséget adva többek között a minőségi kereskedelmi szolgáltatások, a helyi termelői és értékesítési hálózatok fejlődésének. Törekedni kell a korszerű energiagazdálkodásra, támogatni kell a megújuló energiák használatához kapcsolódó fejlesztéseket.

A rómaiak és Öskü község népeinek öröksége az ókortól kezdve meghatározza az itt élők hovatartozását mind lakóhelyi, mind kulturális, vallási kötődésüket tekintve. A lokálpatrióta szellemiség gyökerei a településen évszázadok óta megtalálhatók. Ennek ismeretében erősíteni kívánja a település az ösküi lakosok öntudatának és közösségeinek erősödését, amelyek egyben erősítik Öskü község identitásának egységét is. Fel kell tárnai a történelmi, kulturális, természeti és épített örökség még rejtett vagy elhanyagolt elemeit, értékeit és lehetőséget kell biztosítani a településen élőknek, hogy ezeket az értékeket elérjék, ápolják az értéket a településen kívül képviseljék vagy népszerűsítsék.

A települési arculat formálása érdekében társadalmi konszenzuson alapuló faluképi arculati rendszer kiépítését kell támogatni, amely biztosítja a települési értéktár elemeinek gyarodását.

RÉSZCÉLOK:

- 3.1.3.1 Helytörténeti, régészeti, kulturális értékek feltárásának támogatása
- 3.1.3.2 Az épített örökség értékeinek felmérése, védelmének és megújításának támogatása
- 3.1.3.3 Közösségi helyek fejlesztésének támogatása (kávéház- és kocsmaprogram, ifjúsági klub)
- 3.1.3.4 Települési közlekedési infrastruktúra fejlesztése
- 3.1.3.5 Közműhálózatok fejlesztése
- 3.1.3.6 A települést kettészelő vasútvonal kiváltása a belterületen kívülre

- 3.1.3.7 Közösségi közlekedés hálózatának fejlesztése
- 3.1.3.8 Kerékpáros közlekedés és közlekedési hálózat fejlesztése
- 3.1.3.9 Rehabilitációs lakáspolitikai kidolgozása
- 3.1.3.10 Védett épített örökség komplex megújításának támogatása
- 3.1.3.11 A településközpont közterületeinek rehabilitációja, közösségi köztéri funkciók fejlesztése
- 3.1.3.12 A Pét-patak és a kiváltásra kerülő vasútvonal mentén összefüggő közterületi, zöldfelületi, szabadidős területsáv kiépítése. A forrásterület komplex környezeti rehabilitációja.
- 3.1.3.13 Az egykori malmok új funkciókkal történő megújítása,
- 3.1.3.14 Vízlépcsők helyén energiatermelés lehetőségének értékelése, lehetőség szerint a volt vízlépcsők helyén energiatermelés.
- 3.1.3.15 Kereskedelmi szolgáltatások körének bővítése, termelői piac, kisbolthálózat fejlesztése
- 3.1.3.16 Lakóépületek, középületek energetikai megújítása, megújuló energiák használatának támogatása
- 3.1.3.17 Megújuló energiát hasznosító telepek létesítése
- 3.1.3.18 A Kikeri-tó környezetének tájrehabilitációja, vízrendezése, tanösvény kiépítése
- 3.1.3.19 A község turisztikai szolgáltatásainak, szálláshelyeinek bővítése
- 3.1.3.20 Sport, szabadidős, rekreációs területek, létesítmények fejlesztése
- 3.1.3.21 Rehabilitációs program kidolgozása a faluközponti lakóterületek megújulására
- 3.1.3.22 Szelektív hulladékkezelő rendszer és szolgáltatások fejlesztése, az illegális hulladéklerakók felszámolása
- 3.1.3.23 Növekvő közbiztonság

3.2 Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása

A koncepció a történelmi fejlődést, a kialakult hagyományokat és a települési identitás erősítését figyelembe véve 7 településrészt határol le.

1. Ófalu

Területe megegyezik a történelmi Öskü település területével, beleértve a pataktól (vasúttól) északra és délre eső történelmi településrészeket, a kenderesi Bántai út, Ösbő vezér és Hársfa utcák környékét.

2. Öskü-Külső

Tipikus falusias beépítésű terület, amely jellemzően a '60-as évek szocialista lakásépítési hulláma következtében az Ófalu, a történelmi településközpont területének továbbépítésével indul fejlődésnek.

3. Északi iparterület

A rendszerváltozást követően fejlődésnek indult gazdasági terület az egykori termelőszövetkezeti major területéből indul ki, majd hozzákapcsolódnak az Ady Endre utca környéki telephelyek. Vegyesen állattartás és szállítmányozási tevékenység jellemzi.

4. Déli iparterület és fejlesztési területe

A bányaműveléshez kapcsolódó építőanyag gyártó telephelyből és környezetéből, valamint a 8-as úttól délre fekvő majorhoz kapcsolódó, a közelmúltban fejlesztésnek indult iparterületből (Vadrózsa Ipari Zóna) és potenciális fejlesztési területéből álló településrész.

5. Szőlőhegy (Péti szőlők)

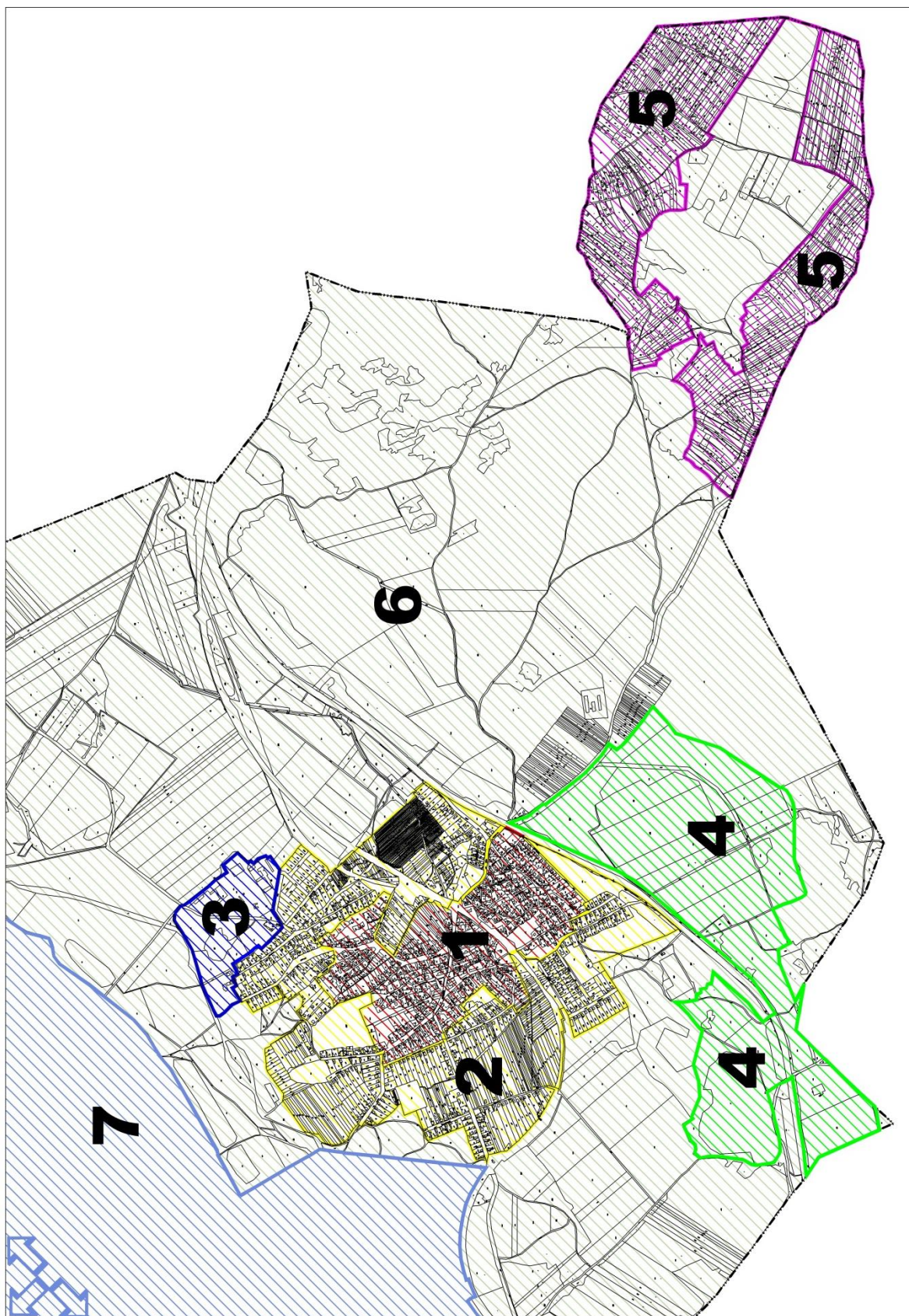
Tipikus szőlőhegy pinceépületekkel. Területének lehatárolása a térképi nyilvántartásokon jól követhető.

6. Külterületi erdők és mezőgazdasági területek

Külterületi szántók és erdők területe. A dombos, karsztos változatos terepen lombos erdők, természetes gyepek és átmeneti erdős-cserjés területek alakultak ki, de emellett a település északkeleti és délnyugati oldalán is megtalálható tájhasználat a szántóföldi művelés.

7. Katonai gyakorlótér

Sajátos természeti karakterrel rendelkező összefüggő kiterjedt füves erdős terület a településtől északra.

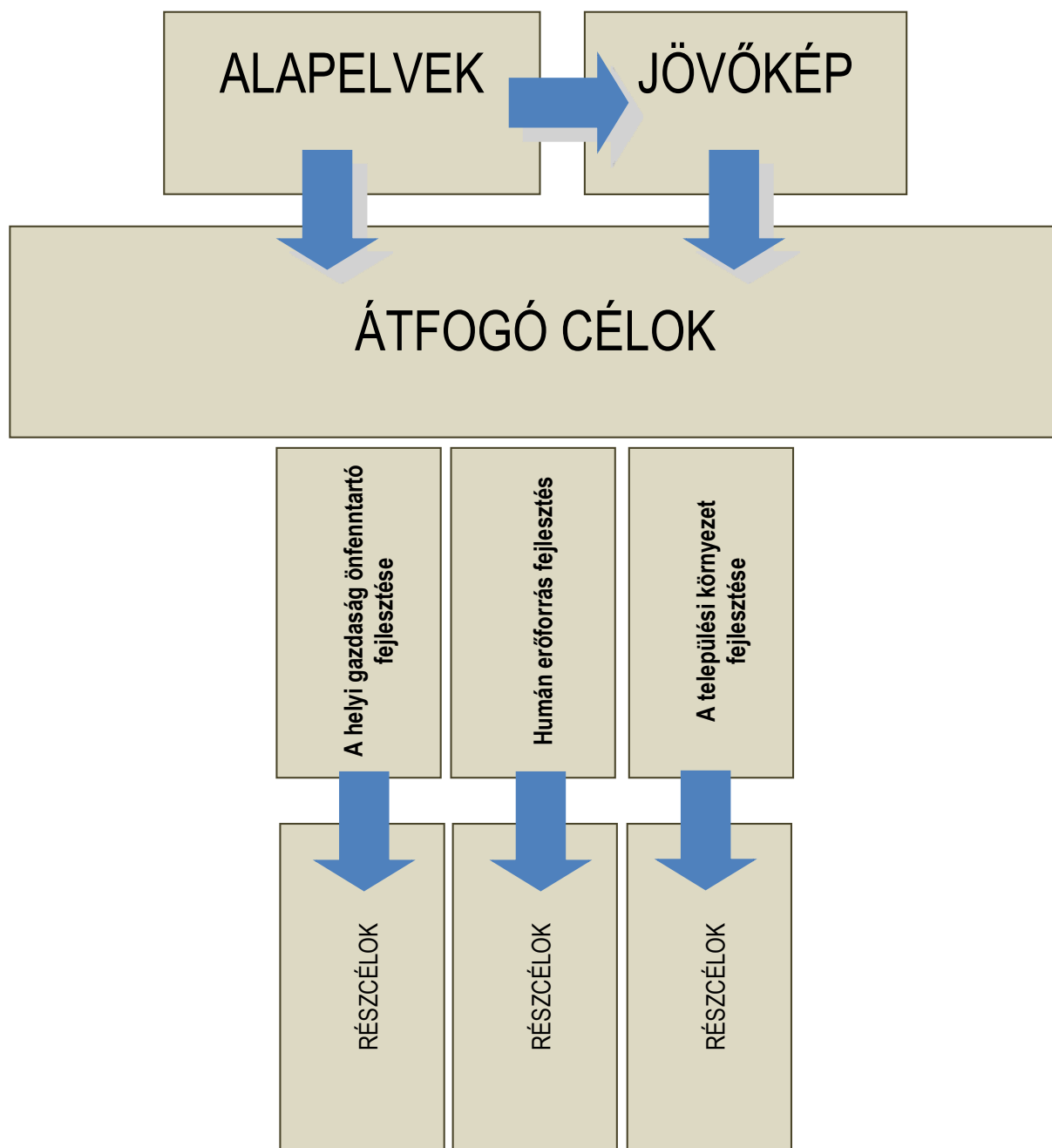

Településrészek

3.2.1 A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A település arculata egységes és mindenki által elfogadott, a településképi arculati kézikönyvben rögzített elvek szerint formálódik.

A koncepció célrendszere c. fejezet a jövőkép, az azok megvalósítását szolgáló célok és alapelvek kapcsolatát bemutató ábrával indul. Az ábra kapcsolatrendszerén belüli 3 átfogó célhoz kapcsolódnak a 3.1 fejezetben felsorolt specifikus célok, azok az átfogó célból levezetett középtávú célkitűzések, melyek együttes és összehangolt elérése biztosítja az átfogó cél érvényesülését. Ezek a részcélok/specifikus célok az átfogó célnál kevésbé komplexek, csak egy-egy szakterületet ölelnek fel.

3.2.2 A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

1. Ófalu településrész fejlesztési céljai

Az Ófalu történelmi struktúrájából eredően vegyes szerkezetű, ahol többféle beépítés funkció, utcakarakter él hosszú ideje egymás mellett. A terület sajátossága, hogy a telekszerkezet évszázadok óta változatlan, a települést szétvágó vasút vonal is csak a patak völgyének természetes adottságait változtatta meg.

A történelmi beépítést és telekrendszert őrző tömbök rehabilitációjára programot, támogatási rendszert kell kidolgozni, figyelembe véve a megváltozott lakhatási lehetőségeket és igényeket, az átalakult közterület használatot. Kiemelt fejlesztési cél emellett összefüggő többfunkciós gyalogos közterületek, közösségi terek kialakítása. A turisztikailag kiemelt fontosságú Kerektemplom és környékének zöldfelület és vízrendezéssel egybekötött komplex megújítását meg kell oldani a terület régészeti és építéstörténeti kutatását követően. A programba be kell kapcsolni a Basa-lak és a Sörház-malom közcélú hasznosítását is. A védetség alatt álló, vagy védelemre javasolt épületek védelmét folyamatosan biztosítani kell.

Az épületállomány és a közterületi rendszer megfelelő feltételeket biztosít a turizmus, falusi vendéglátás céljainak megvalósításához. A terület arculatát egységes elvek mellett táj- és kertépítési szakemberek bevonásával fejleszteni szükséges. A területet a fiatal családok számára vonzóvá kell tenni.

A vasút vonal jelenléte a település központjában súlyos gondokat okoz. Bármilyen eredményt is hoznak a vonalszakasz kiváltására irányuló törekvések, a Pét-patak mentén összefüggő közterületi, zöldfelületi, szabadidős területsávot kell kiépíteni, komplex környezeti rehabilitációt kell megvalósítani a forrásterülettől egészen a Veres (Cserepes) malommal bezárólag, a római gátig. A területsáv fejlesztésével a két településrész közötti kapcsolatokat erősíteni kell.

A községi szinten átgondolt intézményrendszer hiányzó létesítményeinek potenciális helye a településközpont, azonban tartózkodni kell a terület túlépítésétől, a falusias karaktertől határozottan eltérő léptékű beépítésektől. A meglévő intézmények fejlesztési lehetőségeit a rendezés során biztosítani szükséges.

2. Öskü-Külső településrész fejlesztési céljai

A településrész a '60-as, '70-es évektől folyamatosan épül ki, épületállománya többnyire lakóépületekből áll. Az egyes utcaszakaszokon jól végigkövethető az építés éve. A terület hiányos infrastruktúráját folyamatosan fejleszteni szükséges, a hiányzó közmű és járdaszakaszokat ki kell építeni, az utcák zöldfelületeit fasorok ültetésével rendezett csapadékvíz elvezetéssel, közvilágítás rekonstrukcióval kell javítani.

A korábban épített lakóépületek épületenergetikai korszerűsítését támogatni szükséges, mely során tekintettel kell lenni az alkalmazott megoldások következtében megváltozó utcaképre.

3. Északi iparterület fejlesztési céljai

A terület a rendszerváltozást követően indult fejlődésnek. Az egykori termelőszövetkezeti majort több részre osztották, a hasznosítást tekintve megmaradt az állattartás, a többi területen különféle vállalkozások telephelyei találhatóak. Az Ady Endre utca végén szállítmányozással foglalkozó vállalkozás, gépjárműjavító telephely létesült.

Cél a két területrész között összefüggő vállalkozási övezet kialakítása, a területfejlesztés infrastrukturális feltételeinek biztosítása.

4. Déli iparterület fejlesztési céljai

A terület tájképileg érzékeny egységet alkot. A területen természeti értékek is előfordulnak. A völgyben két helyen indult el a terület fejlesztése. A keleti részen az egykori földműveléshez állattartó létesítmények épültek és állattartás folyik. A nyugati részen pedig a szomszédos bányához kapcsolódóan építőanyag gyártó vállalkozás működött hosszú ideig. Az Önkormányzat a keleti részhez kapcsolódóan a közelmúltban ipari területfejlesztési programot kezdett meg. A Vadrózsa Ipari Zónában közművesítéseket végeztek és napelempark létesült. Cél a fejlesztések folytatása —a területen előforduló természeti értékek megőrzése mellett— és az infrastrukturális feltételek javítása. Olyan fejlesztések támogathatók a területen, amelyek a környezetre káros terhelést nem okoznak és a telephelyek beépítése a tájkarakterhez igazítható.

5. Szőlőhegy (Péti szőlők) településrész fejlesztési céljai

A település karakteres külterületi része a középkor óta meglévő szőlőhegy területe. Az egykor Várpalotához, Péthez tartozó területrészen belül kiskertes gazdálkodást, szőlőművelést folytatnak. A birtokrendszer még őrzi a kisbirtokos telekszerkezetet, az épületállomány viszont vegyes képet mutat. A táj karakterét hatékony építési kontroll mellett meg kell őrizni. Meg kell fékezni a pincék, prэшázak lakó- vagy üdülőépületté alakítását.

Támogatni kell a területen belül a hagyományos szőlőművelést, gyümölcsstermesztést és kertgazdálkodást.

6. Külterületi erdők és mezőgazdasági területek fejlesztési céljai

A külterület erdős és gyeperes részein cél a kialakult tájjelleg és a természeti értékek megóvása, a jelenlegi művelési ágak megtartása, az erdő- és gyepeggazdálkodás domincanciájának fenntartása. A nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló (Natura 2000) területeken a település fő célja a védett növény- és állatfajok, közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása. Ennek érdekében a cél az erdős területeken a védendő erdőállományok állapotának, elegyarányának, korosztályviszonyainak javítása, a termőhely jelentős korlátait figyelembe vevő, igen kíméletes, a természetes erdőfejlődési és felújulási folyamatokat figyelembe vevő erdőgazdálkodási módok előtérbe helyezésével. A Natura 2000 területek gyeperes élőhelyein elsődleges cél azok gyepeként való megtartása, melynek jó módja lehet a legeltetés, ennek segítségével a gyepek cserjésedése megakadályozható. A gyepeken a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, új nyomvonalú utak kialakítása, földutak stabilizált, vagy burkolttá alakítása nem támogatandó.

Öskü szántóterületei esetében a település célja a kialakult tájjeleg megőrzése, a mezőgazdasági táblákat kísérő/ övező mezővédő erdősávok telepítése. Cél a külterületi táj- és területhasználat korszerűsítése, ebben a helyi közösségi részvétel erősítése, fejlesztése.

7. Katonai gyakorlótér fejlesztési céljai

Öskü lakóinak életét már a 19. század óta érinti a településtől északra kialakított, kiterjedt katonai gyakorlótér. A katonai tevékenység a Bakony egyik legszebb táji környezetében zajlik, amely esetenként kénytelen elviselni a tevékenységből adódó negatív hatásokat. A település célja a Magyar Honvédséggel való folyamatos kommunikáció fenntartása és a lehetőségek szerinti kettős hasznosítás biztosítása. A hasznosítás célja a település turisztikai szolgáltatásainak bővítése.

Településrészek és a részcélok kapcsolata

RÉSZCÉLOK		Ófalu	Öskü-Külső	Északi iparterület	Déli iparterület	Szőlőhegy (Péti szőlők)	Külterületi erdők és mezőgazdasági területek	Katonai gyakorlótér
3.1.1.1	Új beépítésre szánt fejlesztési területek kijelölése és rendezése							
3.1.1.2	Új, a környezetre jelentős hatást nem gyakorló iparágak, energiatelepek, továbbá nemzetközi és hazai szolgáltató központok telepítése							
3.1.1.3	Szakképzés, gyakorlati képzés, szakmai átképzés támogatása							
3.1.1.4	Kis- és középvállalkozások beszállítói akkreditáltságának támogatása							
3.1.1.5	Inkubátor tevékenység kezdő vállalkozásoknak (könyvelés, szaktanácsadás)							
3.1.1.6	Vonzó befektetői környezet kialakítása							
3.1.1.7	Mezőgazdasági telephelyek fejlesztése							
3.1.1.8	Mezőgazdasági profil- és termékváltás támogatása							
3.1.1.9	Helyi termelői értékesítési rendszer, termelői piacok kiépítésének támogatása							
3.1.1.10	Tudásgazdaság megteremtése, ill. megerősítése.							
3.1.1.11	Kistérségi intézményfenntartó hálózat fejlesztése							
3.1.1.12	Közös kistérségi képzési programok megvalósítása							
3.1.1.13	Térségi közlekedési infrastruktúra hálózat fejlesztése							
3.1.1.14	Térségi, kistérségi turisztikai programcsomagok kidolgozása,							

	megvalósítása és működtetése							
3.1.1.15	Gazdasági együttműködési megállapodások, vállalkozások támogatása							
3.1.1.16	Innovációs együttműködés							
3.1.2.1	Nemzetiségi csoportok tevékenységének támogatása							
3.1.2.2	Hagyományőrző néprajzi csoportok, együttesek tevékenységének támogatása							
3.1.2.3	Egyházi közösségek és programok támogatása							
3.1.2.4	Önképzőkörök tevékenységének támogatása							
3.1.2.5	Ösztöndíjrendszer kidolgozása a hátrányos helyzetű fiatalok oktatásának támogatására							
3.1.2.6	Felnőttképzés, átképzés támogatása							
3.1.2.7	Informatikai képzés minden korosztálynak							
3.1.2.8	Iskolai napköziotthonos foglalkozások, szakkörök támogatása							
3.1.2.9	Óvodai ellátás támogatása a hátrányos helyzetűek számára							
3.1.2.10	Nyelvtanulás támogatása							
3.1.2.11	Idegen nyelvű óvodai, iskolai ellátás fejlesztése							
3.1.2.12	Vállalkozási ismeretek oktatása							
3.1.2.13	Emelt szintű egész éves közmunka programok							
3.1.2.14	Egészségház kialakítása, a településrészek egészségügyi ellátó intézményrendszerének fejlesztése							
3.1.2.15	A közétkeztetés személyi és infrastrukturális feltételeinek javítása							
3.1.2.16	Akadálymentes intézményrendszer és közlekedési lehetőségek biztosítása							
3.1.2.17	Időskori ellátó rendszer és intézmények fejlesztése, bővítése							
3.1.2.18	A lakosság egészségtudatosságának fejlesztése							
3.1.3.1	Helytörténeti, régészeti, kulturális értékek feltárásának támogatása							
3.1.3.2	Az épített örökség értékeinek felmérése, védelmének és megújításának támogatása							
3.1.3.3	Közösségi helyek fejlesztésének támogatása (kávéház- és kocsmaprogram, ifjúsági klub)							
3.1.3.4	Települési közlekedési infrastruktúra fejlesztése							
3.1.3.5	Közműhálózatok fejlesztése							
3.1.3.6	A települést kettészelő vasútvonal kiváltása a belterületen kívülre							
3.1.3.7	Közösségi közlekedés hálózatának fejlesztése							
3.1.3.8	Kerékpáros közlekedés és közlekedési hálózat fejlesztése							
3.1.3.9	Rehabilitációs lakáspolitiká kidolgozása							
3.1.3.10	Védett épített örökség komplex megújításának támogatása							
3.1.3.11	A településközpont közterületeinek rehabilitációja, közösségi köztéri funkciók fejlesztése							
3.1.3.12	A Pét-patak és a kiváltásra kerülő vasútvonal mentén összefüggő közterületi, zöldfelületi, szabadidős területsáv kiépítése. A forrásterület komplex környezeti rehabilitációja.							
3.1.3.13	Az egykori malmok új funkciókkal történő megújítása.							
3.1.3.14	Kereskedelmi szolgáltatások körének bővítése, termelői piac, kisbolthálózat fejlesztése							
3.1.3.15	Lakóépületek, középületek energetikai megújítása, megújuló energiák használatának támogatása							
3.1.3.16	Megújuló energiát hasznosító telepek létesítése							
3.1.3.17	A Kikeri-tó környezetének tájrehabilitációja, vízrendezése, tanösvény kiépítése							
3.1.3.18	A község turisztikai szolgáltatásainak, szálláshelyeinek bővítése							
3.1.3.19	Sport, szabadidős, rekreációs területek, létesítmények fejlesztése							
3.1.3.20	Rehabilitációs program kidolgozása a faluközponti lakóterületek megújulására							
3.1.3.21	Szelektív hulladékkezelő rendszer és szolgáltatások fejlesztése, az illegális hulladéklerakók felszámolása							
3.1.3.22	Növekvő közbiztonság							

4. Kiinduló adatok a további tervezési feladatokhoz

4.1 A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

4.1.1 Társadalmi adatok

Demográfia

Öskü község, Veszprém megyében, valamint a kistérségében a kisebb méretű községek közé tartozik. 2019-ben 2.231 fő élt a településen (nyilvantarto.hu). Népsűrűségét tekintve (47 fő/km²) a ritkábban lakott települések közé tartozik. AZ országos átlag 105 fő/km². Ennek oka az alacsony lakosságszámhoz viszonyított viszonylag nagy kiterjedés.

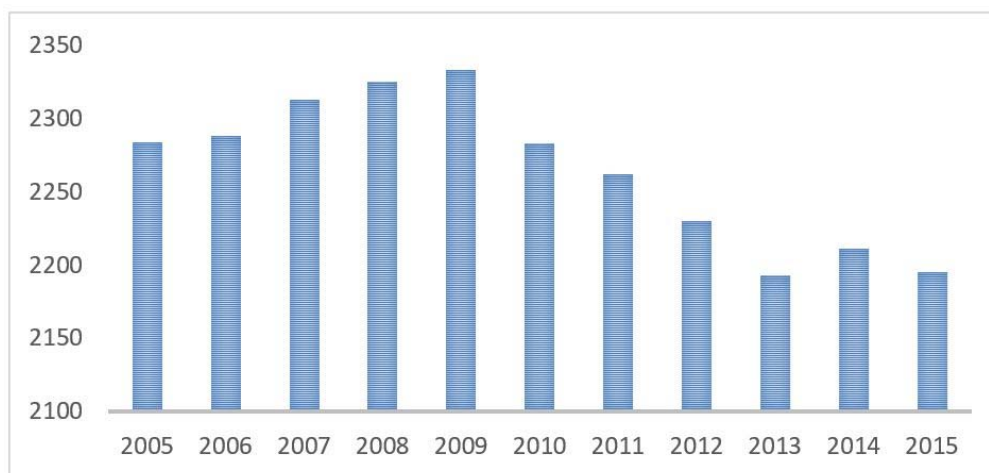
A település demográfiai tendenciája az utóbbi 40-50 évben stagnáló. Öskü tekintetében az 1960-as évektől kezdve nagyságrendileg ugyanannyian (2100-2300 fő között) éltek a településen. Nagy lakosságszámbeli ugrás 1920 és 1940 között, valamint 1950 és 1960 között volt látható.

Terület	1970	1980	1990	2001	2011
Öskü (fő)	2.269	2.216	2.188	2.302	2.254
Öskü lakossága az előző időpont arányában (%)		97	98	105	98
Várpalotai járás (fő)	39.222	40.370	38.409	38.902	37.250
Várpalotai járás lakossága az előző időpont arányában (%)		103	95	101	95

Lakónépesség alakulása Öskü és a Várpalotai járás területén a népszámlálások idején (forrás: KSH)

A fenti táblázatból megállapítható, hogy az ezredforduló előtt Öskü lakosságszámának alakulása nem követte a Várpalotai járás trendjét. Míg a járásban a '80-as évekre nőtt, majd csökkent a lakosságszám, addig Öskүн először csökkent a lakosok száma. Öskүн a 2000-es években nőtt észrevehetően a lakónépesség száma. A 2000-es évektől a települési és a járási lakosságszám tendenciája megegyezett.

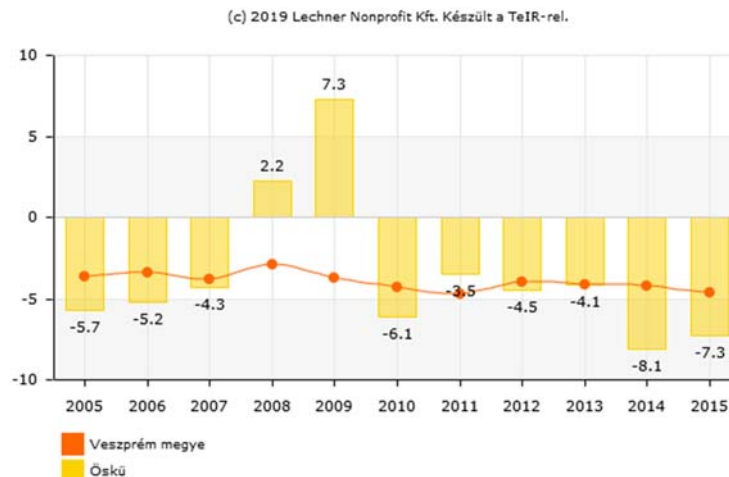
Az alábbi ábra jól szemlélteti, hogy a 2005-ös évektől kezdve kisebb mértékű lakosságszám-növekedés volt tapasztalható a településen, majd 2010-től 2013-ig folyamatosan csökkent.

Lakónépesség száma az év végén Öskü területén (forrás: TelR)

A lakosságszám változását két tényező befolyásolja, egyrészt a természetes szaporodás vagy fogyás, másrészt a vándorlási egyenleg.

A természetes szaporodás vagy fogyás az élveszületések és a halálozások számának különbségét mutatja. Öskүн az utóbbi 15 évben csak két évben (2008 és 2009) haladta meg az élveszületések száma a halálozások számát. A többi évben követi a megyei tendenciát, mely stabil fogyást mutat.

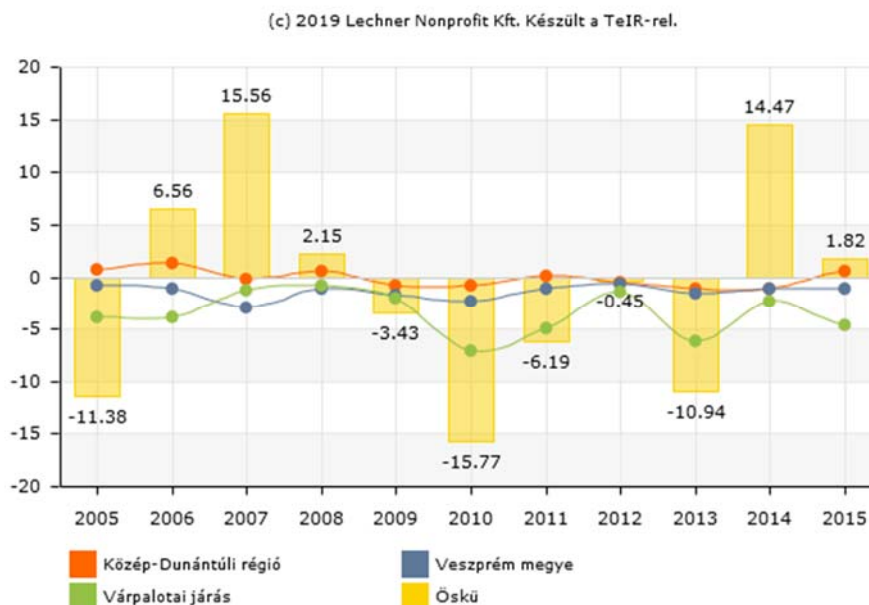

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék) 2005-2015 között Öskü területén (sárga oszlop), a megyei tendenciához viszonyítva (forrás: TeIR)

A vándorlási egyenleg a településre beköltözők és a kiköltözők különbségét jelenti. Az odavándorlások tekintetében Öskün évente általában 90-117 fő érintett. Ez alól kivételt képeznek azok az évek, mikor jelentősen kevesebb fő érkezett a településre (2005-ben és 2010-ben), valamint a 2007-es év, mikor számottevő odavándorló érkezett (159 fő).

Az Ösküről elvándorlók száma már ingadozóbb képet mutatott 2005 és 2015 között. Elmondható, hogy az átlagos elvándorlás 100 és 110 fő között mozgott évente. Az elvándorlók száma ettől kiugró értéket 2007-ben, 2012-ben és 2013-ban produkált, mikor 120 fő felett volt az érték. Három évben pedig alacsonyabb volt az átlagosnál 85-93 fő költözött el Ösküről (2008, 2010, 2014).

A vándorlási egyenleg ábra jól szemlélteti a településen folyó tendenciákat. Míg a megyében, és a Várpalotai járásban 2005 és 2015 között a településekről való kivándorlás a meghatározó, Öskün több évben is megfordult a folyamat, és több ember költözött a településre.

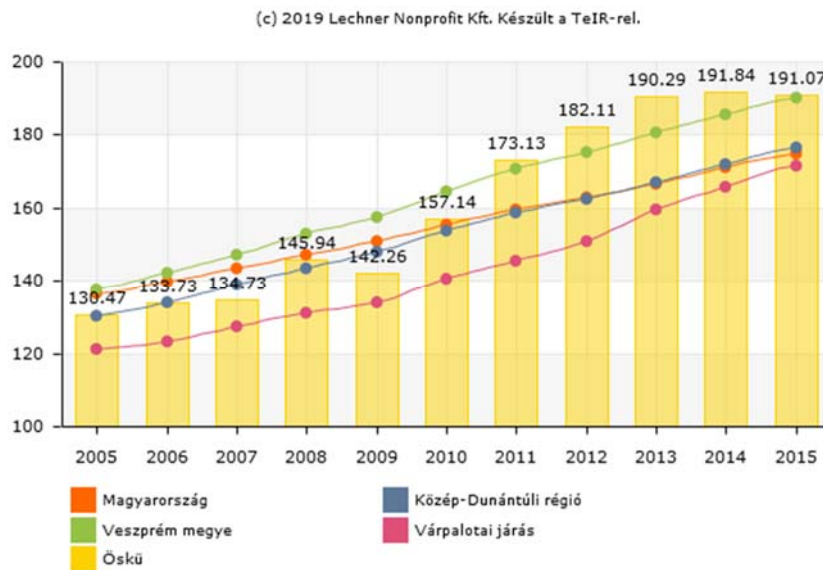

Vándorlási egyenleg Öskü területén, a járási, megyei és országos tendenciához viszonyítva (forrás: TeIR)

Öskü lakosságának nemi aránya az utóbbi 10 évben stabil képet mutat. A 2011-es népszámlálás alapján a férfi lakónépesség száma (1128 fő) közel ugyanannyi, mint a női lakosok száma (1126 fő).

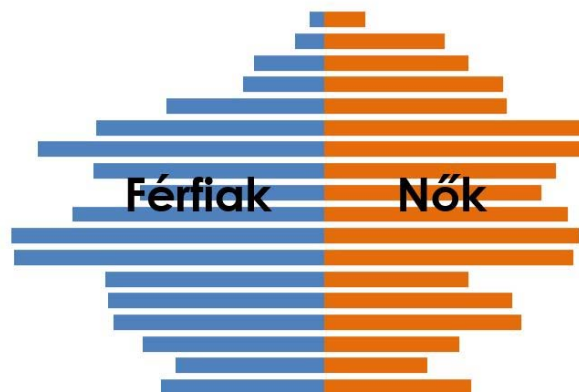
A népesség korösszetételét tekintve megállapítható, hogy az országos, és megyei trendekhez hasonlóan, Ösküt is az előregedés jellemzi. Az alábbi - öregedési mutató ábra - az állandó népességből a 100 0-14 évesre jutó 60-x évesek számát mutatja. Az ábrából látható, hogy a településen 2015-ben a száz db 0-14 évesre jutó 60-tól

öregebb évesek száma megegyezik a megyei értékkel. Az országos mutató ugyanekkor 174,76, a megyei pedig 190,28.

Öregedési mutató Öskü területén, a járási, megyei és országos tendenciához viszonyítva (forrás: TeIR)

A 2011-es népszámlálási adatok alapján megrajzolt korfa jól szemlélteti Öskü lakosságának kor-, és nembeli összetételét. Az ábra alapján megállapítható, hogy a település középkorú lakosainál a férfiak vannak többségben, az idős korosztálynál viszont a nők. A népesség korösszetétele enyhén öregedő.

Öskü korfája a 2011-es népszámlálás alapján (TÁJOLÓ-TERV Kft. saját szerkesztés, adatforrás: KSH)

Háztartás, család

Öskü területén a 2011-es népszámlálás során összesen 845 háztartást regisztráltak. A háztartások 78%-a (665 db) családháztartás.

A családok száma Öskün 665 db, ennek kb. 50%-ban él gyermek (335 db család).

A száz háztartásra jutó foglalkoztatottak száma 2011-ben 116 fő volt. Ez a szám a Veszprém megyei értéket meghaladja. (103 fő). Az országos átlag 2011-ben 95 volt.

Nemzetiségek

A 2011-es népszámlálás során a népesség 1,2%-a (28 fő) vallotta magát valamilyen hazai nemzetiséghez tartozónak, mely jóval elmarad a megyei átlagtól (5,2%). A település teljes lakosságának 89 %-a magyar (2007 fő), 1%-a német (23 fő), 0,1%-a szlovák (3 fő), 0,4 %-a (9 fő) pedig, a felsoroltaktól eltérő, egyéb nemzetiségűnek vallotta magát.

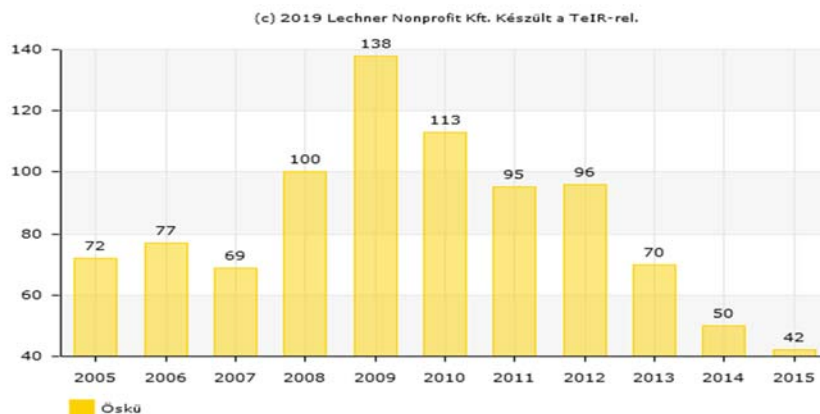
Iskolai végzettség

A 2011-es népszámlálás adatai alapján Öskü iskolázottsági szintje körülbelül a járási iskolázottsággal egyezik meg. A településen 13 fő iskolázatlan (0,6%), általános iskola nyolcadik osztályát a lakosság 24%-a, érettségi nélküli középfokú iskolát 32%-a végzett. Érettségivel 22%, felsőfokú oklevéllel pedig 6,5% rendelkezik.

Foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok

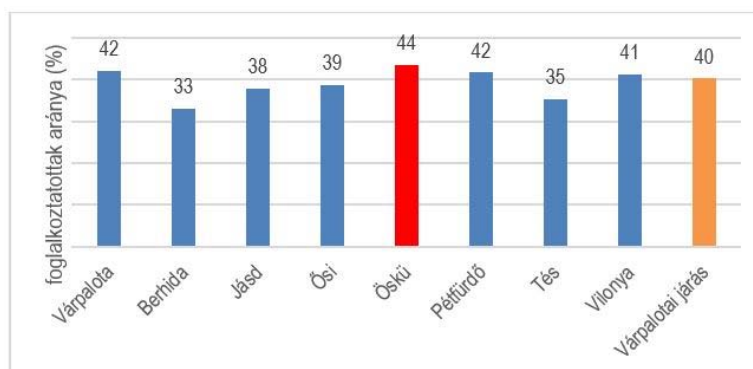
Az ország népessége gazdaságilag aktív, valamint a gazdaságilag nem aktív (inaktív kereső, eltartott) népességből tevődik össze. A gazdaságilag aktív népesség aránya a 2011-es népszámlálási adatok alapján, Öskü községben nem változott a 2001-es népszámlálási adatokhoz képest (2001-ben 965 fő, a lakosság 42 %-a, 2011-ben 981 fő, 43%). Szintén nem változott az inaktív keresők aránya (2001-ben 681 fő, 29,5 %, 2011-ben 652 fő 29%). Az eltartottak száma 2011-ben (2001-ben 586 fő, 25,5%, 2011-ben 504 fő 22%) némileg csökkent 2001-hez képest.

A munkanélküliek száma 2011-hez képest viszont több, mint másfélszeresére nőtt (2001-ben 70 fő 3%, 2011-ben 117 fő 5,1%). A TeIR-ben található adatok alapján megfigyelhető a 2005 és 2015 között regisztrált munkanélküliek száma. A grafikonon jól látszik, hogy a gazdasági válság idején nőtt a munkanélküliség a településen, mely folyamat mind országos, mind megyei, járási szinten is megfigyelhető volt. 2013-tól csökkent a regisztrált munkanélküliek száma. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat honlapján (www.nfsz.munka.hu) megtalálható adatok alapján 2018. decemberi állapot szerint Öskün mindössze 36 fő munkanélkülit regisztráltak, mely a munkaképes korú népesség százalékában mindössze 2,3%.

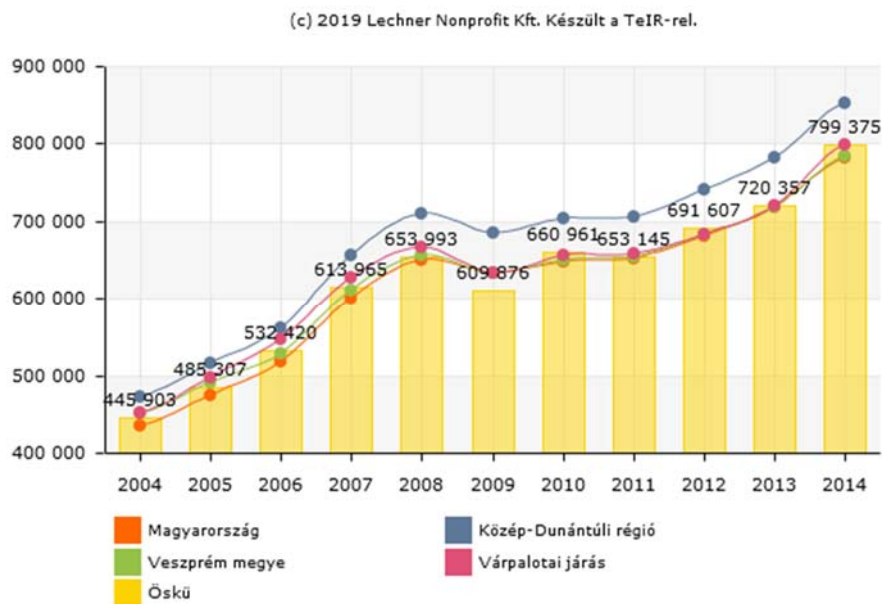
Regisztrált munkanélküliek száma (forrás: TeIR)

A foglalkoztatottak aránya Öskü községben a teljes lakosság arányában 2011-ben 44% volt. Ez az arányszám a legmagasabb a Várpalotai járásban (40%). A járás területén belüli foglalkoztatottság közel azonos az összes településen.

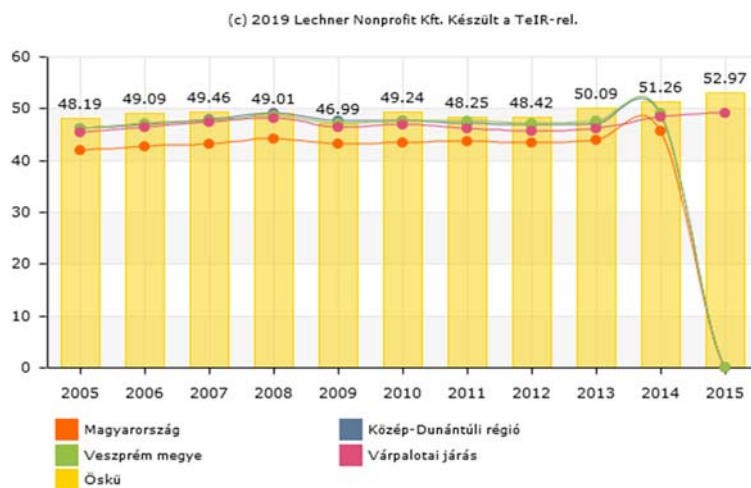
A foglalkoztatottak aránya a népességben belül a Várpalotai járás településein (forrás: KSH 2011)

Öskün az elmúlt tizenöt évben, a 2009-es enyhe visszaesésen kívül, folyamatosan emelkedett az egy lakosra jutó összes nettó jövedelem. A tendenciája a megyei és a járási tendenciával azonos, a 2014-es évben mért értéke Öskün (799.375 Ft), mely a Várpalotai járási értékkel közel azonos (789.225 Ft). Öskün mérhető érték az országos (781.784 Ft), a megyei (784.071 Ft) értékek felett található, egyedül a Közép-Dunántúli régióban mérhető átlagos jövedelem (851.804 Ft) előzi meg. Az érték tendenciája a többi tendenciával megegyezik.

Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem (forrás: TeIR)

A száz lakosra jutó adófizetők számának tendenciája az elmúlt tíz évben szintén megegyezik az országos, a megyei, és a járási tendenciákkal. Öskü területén 2015-ben a száz lakosra jutó adófizetők aránya (52,97%) kicsit megelőzi a Várpalotai járásét (48,97%).

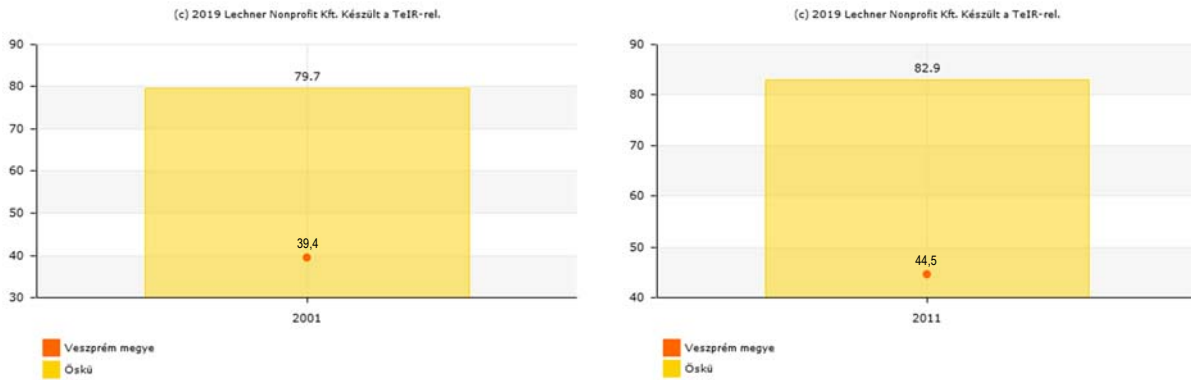

Száz lakosra vetített adófizetők aránya % (forrás: TeIR)

4.1.2 Gazdasági adatok

Öskü község Veszprém megyében, a Várpalotai járásban helyezkedik el, közvetlen szomszédja Várpalotának. Veszprém megyét az országosnál kedvezőbb gazdasági aktivitás jellemzi, mely a hazai átlagot meghaladó foglalkoztatási aránynak és az alacsonyabb munkanélküliségnek köszönhető. A megye gazdaságilag aktív népességének aránya a Közép-Dunántúl átlagától 0,7 százalékponttal maradt el, a régió megyéi közül itt volt a legalacsonyabb mutató értéke. (forrás: KSH 2011. ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS 3. Területi adatok 3.19. Veszprém megye)

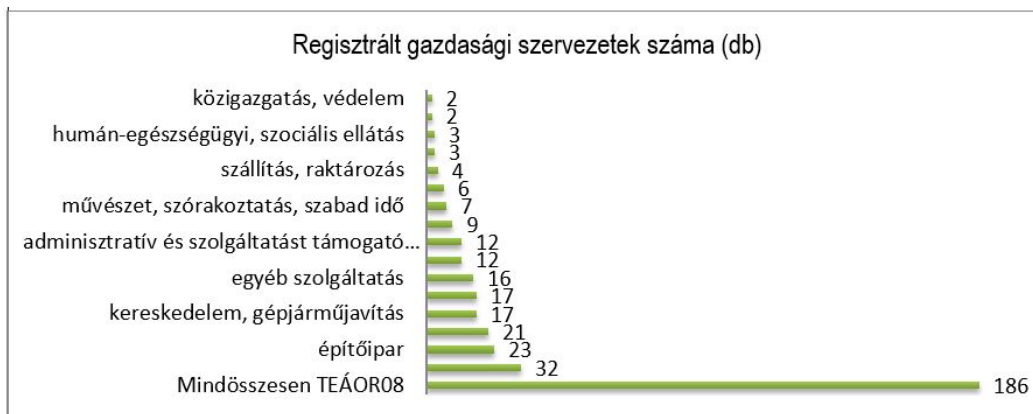
Öskü lakossága 2015. január 1-jén 2211 fő volt, közúti megközelíthetőségét a 8. számú főút valamint a vasút, biztosítja és így a két közeli város Veszprém és Székesfehérvár is könnyen elérhető. Ennek köszönhetően a falu mára tulajdonképpen a két megyeszékhely és a közeli Várpalota alvóvárosaként funkcionál. Az itt élő dolgozó lakosság körülbelül 80%-a a közeli városokba ingáznak dolgozni, a település saját gazdasága nem jelentős a környéken. A népszámlálási adatok eredményét az alábbi ábrák szemléltetik:

Naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya (%) 2001, 2011 (forrás: TeIR 2019.03.04.)

A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

Öskü természeti adottságai miatt nem sok a jó minőségű termőtalaj a település területén. A település északi fele a honvédség kezelésében van. A fennmaradó terület nagy része dombos, erdős terület, a lakott terület közvetlen környezetében találhatóak szántóföldi művelésre alkalmas földek. Ennek ellenére a legtöbb vállalkozás a „Mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat” ágazatban regisztrált. Ezt követi az építőipar és az ingatlanok valamint a kereskedelem gépjárműjavítás és egyéb műszaki és szállás szolgáltatások.

Regisztrált gazdasági szervezetek száma (db)

Az 1000 lakosra jutó vállalkozások száma kis mértékben növekedett az elmúlt években, de így is jócskán elmarad a térségi értékektől. A vállalkozások túlnyomó többsége egyéni vállalkozás.

A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

A település utóbbi évek legfontosabb gazdasági fejlesztése az ösküi ipari park kialakítása. „Az ösküi Vadrózsa Ipari Zóna iparterület kialakítása” című projekt célja egy vállalkozóbarát környezet, iparterület létesítése, ahol számos színvonalas szolgáltatás elérhetősége megfelelő ösztönzést adhat arra, hogy új vállalkozások létesüljenek, ezen felül más befektetők érkezését is segítheti. Célja továbbá a térség, a régió fejlesztésének elősegítése, a munkahelyteremtés, inkubátor tevékenység feltételeinek megteremtése – ezzel a hazai kis- és közepes vállalkozások lehetőségeinek bővítése. A gazdasági fejlődés, illetve a munkahelyteremtés érdekében fontos cél a vállalkozások letelepedésének ösztönzése a településen. Az iparterület kialakításának célja, hogy hozzájáruljon a jelenlegi foglalkoztatási szint megtartásához, illetve növeléséhez, a különböző képzettségű munkavállalók általános helyzetének javulásához, amely hosszú távon egészségügyi, szociális és kulturális értéknövekményt jelenthet. A iparterületen teljeskörű infrastruktúra kerül kialakításra: közútépítés, vízellátás, külső oltóvíz biztosítása, szennyvíz-elvezetés, csapadékvíz-elvezetés, villamos energia ellátás és elektronikus hírközlés kialakítása.

A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)

A gazdasági versenyképesség szempontjából meghatározó a település elérhetősége. Öskü közúti megközelíthetősége jónak mondható. A község belterületétől délre halad a 8. sz. főút (Székesfehérvár – Szentgotthárd. Ösküről a járásszékhely, Várpalota 12 perc alatt, a megyeszékhely, Veszprém, mindössze hozzávetőlegesen 15 perc alatt elérhető. Ez megyei viszonylatban kiemelkedően jónak számít, hiszen az átlag valamivel több, mint 45 perc Veszprém megyében. A legközelebbi autópálya csomópont a településtől már kicsit messzebb, körülbelül 29 perc autótúra van. Ez azonban szintén jobbnak számít a megyei átlagnál, ami csaknem 49 perc. A legközelebbi autópálya az M7-es.

Ösküről a főváros, Budapest hozzávetőlegesen 93 perc alatt elérhető, ami az országos átlagtól pár perccel kedvezőbb. Öskü rendelkezik vasútállomással, ami szintén hatalmas előnyt jelent elérhetőség szempontjából

A gazdaság alakulását egyértelműen befolyásolja a helyi népesség képzettsége. Öskün a népesség iskolai végzettségének alakulását az alábbi táblázatban figyelhetjük meg. A középiskolát szakmai oklevéllel, érettségivel végzők száma valamint az elsőfokú végzettséggel rendelkezők számát hasonlítjuk össze. Mindhárom csoport esetében megfigyelhető az iskolázottak számának növekedése. A leglátványosabb az egyemet, főiskolát végzettek számának nagyfokú növekedése: 10 év alatt a számuk csaknem háromszorosára nőtt. A szakmai képzettséggel rendelkezők száma elenyésző mértékben csökkent, az érettségizettek száma viszont másfélszeresére nőtt. A felsőfokú végzettséget szerzők számának növekedése és a szakmával rendelkezők számának kisebb fokú csökkenése azonban munkaerőhiányhoz vezethet a szakmunkák és a fizikai munkák tekintetében.

Népszámlálási évek	Szakmai oklevéllel rendelkezők (érettségi nélkül) (db)	Középiskolai végzettségűek, érettségizettek (db)	Egyetemi, főiskolai végzettségűek (db)
2001	701	300	56
2011	689	473	144

Legmagasabb iskolai végzettség alakulása Öskün

(forrás: saját szerkesztés KSH Népszámlálás 2001, 2011 adatok alapján)

	Szakmai oklevéllel rendelkezők (%)	Érettségizettek (%)	Egyetemi, főiskolai végzettségűek (%)
Országos			
2001	19,1	25,3	11,0
2011	21,8	29,9	16,9
Veszprém megye			
2001	23,2	22,9	9,15
2011	26,7	28,0	13,9
Öskü			
2001	32,6	14,0	2,6
2011	32,5	22,3	6,8

7 éves és idősebb népesség legmagasabb iskolai végzettség szerint

(forrás: saját szerkesztés KSH Népszámlálás 2001, 2011 adatok alapján)

Veszprém megye népességének iskolázottsági színvonala az elmúlt évtizedekben jelentősen nőtt: emelkedett a középfokú és a felsőfokú végzettségűek népességen belüli aránya, és egyre kevesebben vannak azok, akik csak alapfokú végzettséggel rendelkeznek. A népesség közel kétharmada csak az anyanyelvén képes kommunikálni, azonban a fiatal korcsoportokban és a legalább érettségizettek körében már jellemző legalább egy idegen nyelv ismerete. A megyében, eltérően az országos adatoktól, a németnyelvet többen ismerik, mint az angolt, aminek hátterében a megye idegenforgalmi érintettsége és az itt élő német nemzetiségűek állnak. (forrás: 2011. ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS, Területi adatok, Veszprém megye) Öskü kis mértékben elmarad a megyei, és az országos átlagtól is, valamint az egyetemet végzettek arányában is némiképp lemaradást mutat a település.

Veszprém megyében a gazdaságilag aktív népesség aránya az elmúlt népszámláláshoz képest nőtt. A változás csak részben kedvező, mivel ezen belül a foglalkoztatottak aránya kissé, a munkanélküliek száma jelentősen

emelkedett. Az aktivitás növekedése a nyugdíj előtt álló korosztályoknál jelentkezett, amelynek háttérében a nyugdíjba vonulási szabályok változása áll. Öskü foglalkoztatási aránya magasabb, a munkanélküliek aránya pedig alacsonyabb a megyei aránynál. A regisztrált munkanélküliek száma 2009 óta folyamatosan és jelentős mértékben csökken, 2015-ben mindössze 42 ember volt munkanélküli. A munkanélküliek aránya alacsonyabb a megyei átlagnál viszont az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban dolgozók aránya rendkívül magas, az aktív korúak csaknem fele.

Ingyanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

Lakóingatlanok tekintetében Öskün az elmúlt 5 évben az átlag négyzetméter ár ~120 000 forintról csaknem ~200 000 forintra nőtt, ami megközelítőleg 80 000 forintos emelkedést jelent. 2019 márciusában az átlag négyzetméterár 119 565 forint volt ami jelentősen elmarad mind az országos átlagtól - 275 531 Ft és a megyeitől is - 236 598 Ft. Az országos jellemzőket tekintve, ugyanebben az időben, az átlag négyzetméter ár ~260 000 forintról ~370 000 forintra nőtt, ami körülbelül 110 000 forintos emelkedés. Veszprém megyében is emelkedtek az elmúlt 5 évben a négyzetméterárak, az országos átlagot is meghaladó 140 000 forinttal. Megállapítható, hogy Öskün alacsonyabban a négyzetméterárak, mint a megyei vagy az országos átlag, és a négyzetméterárak növekedésének mértéke is elmarad az országos és megyei átlagtól 30 000 - 40 000 forinttal.

	Átlag m ²	Átlag m ² ár (Ft)	Legkisebb m ² ár (Ft)	Legnagyobb m ² ár (Ft)
Magyarország	126	275 531	80 434	567 073
Veszprém megye	155	236 598	54 400	543 972
Öskü	92	119 565	0	119 565

Négyzetméterárak alakulása országos és megyei viszonylatban, 2019 március 1-jén

(forrás: <http://www.ingatlanet.hu/statisztika/Öskü>)

	Átlag ár (Ft)	Legkisebb ár (Ft)	Legnagyobb ár (Ft)
Magyarország	27 579 569	100 000	2 000 000 000
Veszprém megye	25 605 576	100 000	1 590 250 000
Öskü	14 000 503	3 500 000	32 500 000

Ingyanárak alakulása országos és megyei viszonylatban, 2019 március 1-jén

(forrás: <http://www.ingatlanet.hu/statisztika/Öskü>)

A lakóingatlanok száma Öskü településen 2009-ben 812 darab volt, mely 2014-re 825 darabra emelkedett. Ez azt jelenti, hogy Öskü településen a lakóingatlanok száma 5 év alatt 1,6%-kal, azaz 13 darabbal bővült. Ez alatt az időszak alatt a lakóingatlanok száma átlagosan egy évben 3 darabbal növekedett meg. (forrás: <http://www.ingatlanet.hu/statisztika/Öskü>)

Tovább vizsgálva a népszámlálási adatokat megállapítható, hogy a településen a lakások számának növekedésével párhuzamosan nőtt a nem lakott lakások száma is, valamint a lakások számához viszonyítva a nem lakott lakások aránya is –csekély mértékben– növekedett: 2001-ben a lakások 3,6%-ában nem laktak, míg 2011-ben már a lakások 4,8%-a volt lakatlan. A településen nem található lakott üdülő.

Népszámlálás éve	Lakások száma (db)	Lakott lakás (db)	Nem lakott lakás (db)	Nem lakott lakások aránya (%)
2001	784	756	27	3,6
2011	825	787	38	4,8

Lakásállomány és lakók viszonyának alakulása Öskün

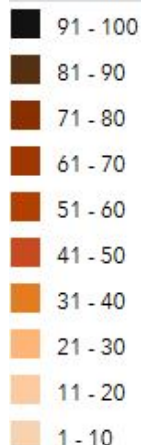
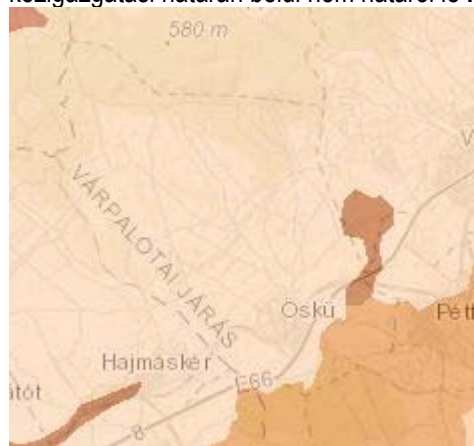
(forrás: saját szerkesztés KSH Népszámlálás 2001, 2011 adatok alapján)

4.1.3 Környezeti adatok

Talaj

A 27/2006. (II.7.) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló kormányrendelet alapján a teljes település nitárazékeny. A 2013. szeptember 1-jétől kijelölt nitárazékeny területeken az 59/2008 (IV.29.) FVM rendelet szerinti Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat előírásait 2014. szeptember 1-jétől alkalmazni kell. Ez szabályozza többek között a szerves trágyával kijuttatható nitrogén mennyiségét, valamint a gazdálkodót gazdálkodási napló vezetésére kötelezi.

A 2018-ban elfogadott Trtv Új Országos Területrendezési Terve, valamint a 9/2019 (VI.14.) MvM rendelet Öskü közigazgatási határán belül nem határol le **kiváló, illetve jó termőhelyi adottságú szántóterületeket.**

A talajok minőségére a talajértékszám segítségével következtethetünk, mely érzékelteti a talaj termékenységét, 1-től 100-ig terjedő pontértékkel közelíti meg a talajminőségben fennálló különbségeket. Öskü tekintetében négy érték kategória figyelhető meg: a 11-20, a 31-40 és az 51-60 közötti tartomány. A közigazgatási terület északi része tartozik a gyengébb kategóriákba (11-20 között), míg a település délkeleti külterülete jobb tulajdonsággal bír, itt a 31-40, egyes részeit pedig 51-60 közöttire értékelték.

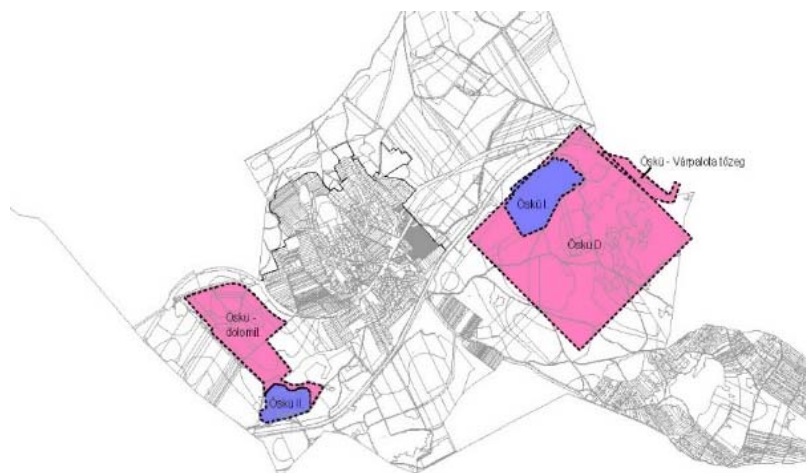
Talajértékszám Öskü területén

forrás: AGROTOPO, <https://maps.rissac.hu:3344/webappbuilder/apps/2/>

A VM TrT Ösküt ásványi nyersanyag-gazdálkodási övezettel érintett településként tartalmazza. A település területén jelenleg kettő bányatelek: Öskü I.–dolomit; Öskü II.–dolomit, valamint három megkutatott terület van.

Működő bányatelek	Kitermelt anyag	Kitermelést végző cég
Öskü I.	dolomit	Palota-Vidék 2000. Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.
Öskü II.	dolomit	Palota-Vidék 2000. Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.

Megkutatott bányatelek	Érintett hrsz-ok	Kitermelt anyag	Kitermelést végző cég
Öskü	090,091/2, 8-14, 6-17, 27, 38-40, 42-48	dolomit	Palota-Vidék 2000. Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.
Öskü D		dolomit	Magyar Dekor Ásványkutató Kft.
Öskü-Várpalota	046/6, 0327/2, 0322/4	tőzeg	AKMA Kft.

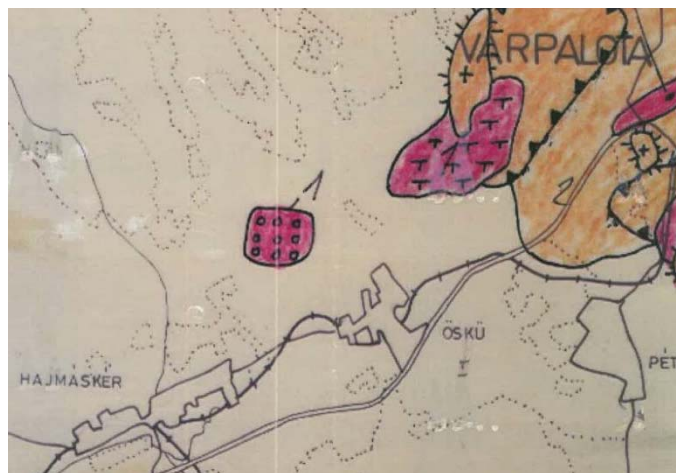

VM Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztályától kapott bányaterületek lehatárolása

VM TrT alapján a település a **földtani veszélyforrással érintett terület övezetébe** tartozik. A Bányászati Osztálytól kapott adatszolgáltatás alapján Öskü térségében intenzív bányászati tevékenység folyt és folyik jelenleg is. A Bányafelügyelet nyilvántartása szerint Öskü közigazgatási területének nagy része felszínmozgás szempontjából veszélytelen, azonban a településtől északnyugatra olyan törmeléklásos lejtő terül el, amely felszínmozgások tekintetében fokozottan veszélyeztetett területnek minősül. A falutól északkeletre olyan aláfejtett területek találhatóak, melyek még a várpalotai szénbányászat következtében alakultak ki, felszínmozgás szempontjából szintén veszélyeztetett területnek minősülnek. Ezeken a fokozottan felszínmozgás-veszélyes területeken az építési tevékenységeket mindenképpen geotechnikai szakvélemény alapján kell végezni.

VMTrT Felszíni veszélyforrás-terület övezete Öskü területén

VM Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztályától kapott felszínmozgások által veszélyeztetett területek lehatárolása

vörös színnel jelölt terület, benne karikákkal: törmeléklásos lejtő, amely a felszínmozgások tekintetében fokozottan veszélyeztetett terület
vörös színnel jelölt terület, benne T betűk: aláfejtett területek, amelyek felszínmozgás szempontjából veszélyeztetett terület

Öskü területe Magyarország szeizmikus zónatérképén, az 1-5. skálán a 5. zónába esik, ami azt jelenti, hogy az átlagosnál valószínűbb a földrengések előfordulása.

Öskü területe Magyarország szeizmikus zónatérképén

Felszíni vizek állapota

A település területe a Duna részvízgyűjtőn, az 1-13 Észak-Mezőföld és Keleti-Bakony vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységen foglal helyet.

A Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság nyilvántartása alapján a település „a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendeletben és a 74/2014. (XII. 23.) BM rendeletben felsorolt folyószakaszokhoz rendelt nagyvízi mederrel nem érintett és belvízzel sem veszélyeztetett.

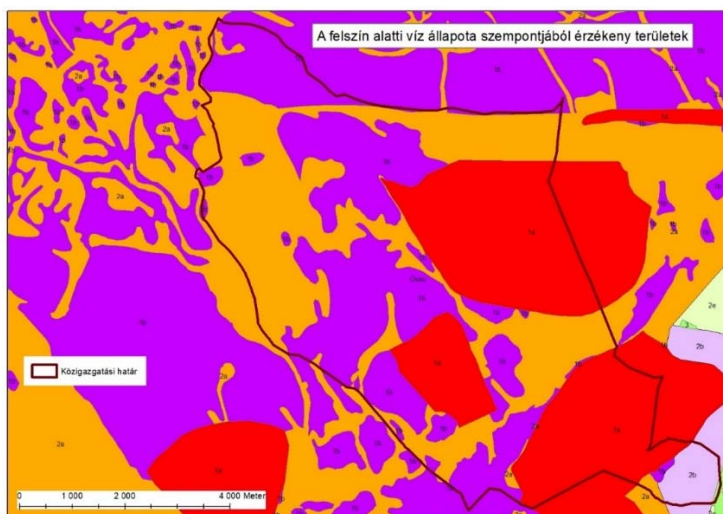
Az alegység területén a hidromorfológiai monitoring végrehajtása a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság feladata, míg a vízminőségi monitoring működtetéséről a Fejér Megyei Kormányhivatal Mérőközpontja gondoskodik. Öskü területén nem található a felszíni vizek állapotát ellenőrző monitoring pont. (forrás: Észak-Mezőföld és Kelet-Bakony tervezési alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terv, Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, 2016. április). Öskü területén állóvíz nem található.

Felszín alatti vizek állapota

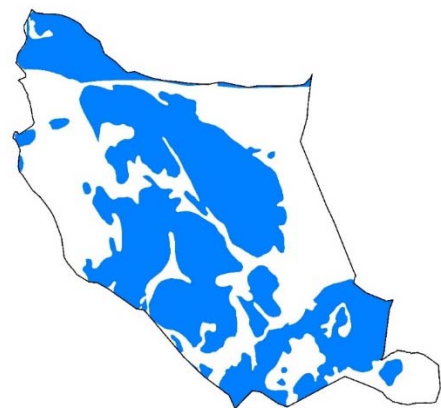
A **felszín alatti vizeknek** kiemelt szerepe van az ivóvízellátásban és balneológiai hasznosításban. A fenntartható használat érdekében fontos a minőség és a mennyiség megőrzése. Öskü a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján a felszín alatti víz állapotáról fokozottan és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen levő település.

A közigazgatási területen a 219/2004.(VII. 21.) Korm. rendelet 2. melléklete szerinti besorolás alapján:

- fokozottan (és kiemelten) érzékeny: Ia - üzemelő és távlati ivóvízbázisok kijelölt, illetve előzetesen lehatárolt belső-, külső-, és jogerős vízjogi határozattal kijelölt hidrogeológiai védőterületei,
- fokozottan (és kiemelten) érzékeny 1 b (azok a karsztos területek, ahol a felszínen, vagy 10m-en belül a felszín alatt mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatóak),
- érzékeny besorolású területek: 2a (azok a területek, ahol a csapadékból származó utánpótlódás sokévi mértéke meghaladja a 20 mm/évet)

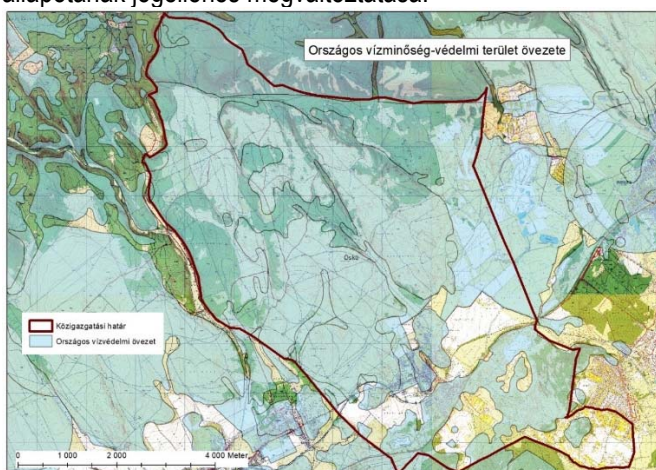

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek lehatárolása
(Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása)

Nyílt karszterületek Öskü területén

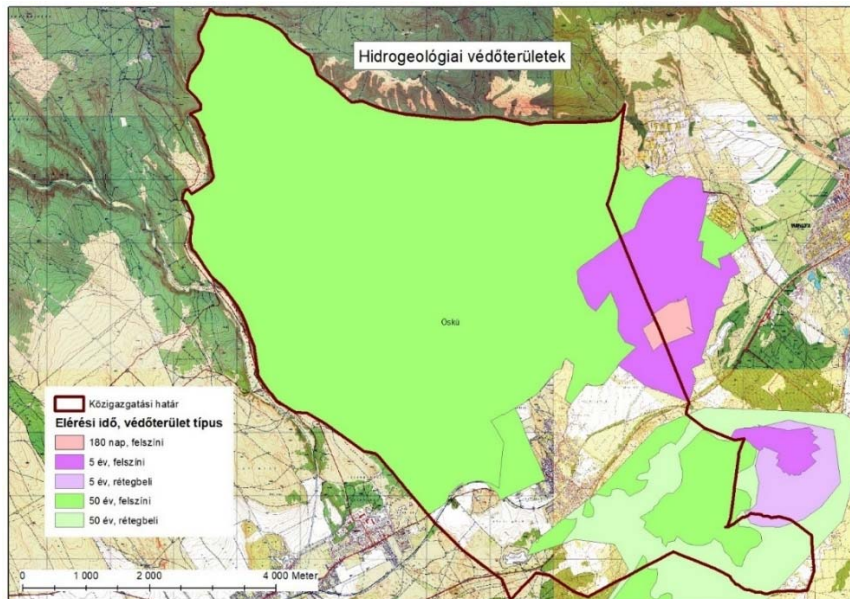
A 9/2019 (VI.14.) MvM rendelet szerint Öskü közigazgatási területét érinti a vízminőség-védelmi terület övezete. Az övezet területének nagy része **nyílt karszterület**. A természetvédelmi törvény (1996. évi LIII. tv.) értelmében a nyílt (fedetlen) karsztos kőzetből álló felszínen tilos a karsztos kőzet, illetve a karsztvíz szennyezése vagy állapotának jogellenes megváltoztatása.

Országos vízminőség-védelmi terület övezete (Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása)

Vízminőség-védelmi területek az MvM rendelet szerint

Öskü közigazgatási területét több üzemelő vízbázis hidrogeológiai védőterülete érinti:

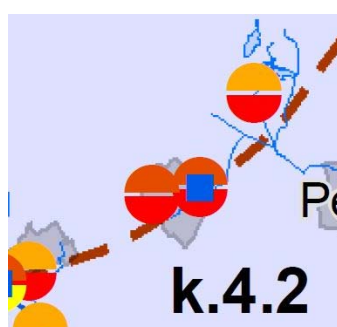
- Várpalota-Pétfürdő kistérségi vízmű,
- Bánta-pusztai vízbázis,
- Pétfürdői vízbázis,
- Ösküi tartalék vízbázis.

Hidrogeológiai védőterületek Öskü területén (Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatszolgáltatása)

A VKI monitoringot a felszín alatti vizek vizsgálatának egyes szabályairól szóló 30/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet szabályozza. A felszín alatti vizek mennyiségi monitoringját „a vízrajzi feladatok ellátásáról” szóló 45/2014. (IX. 23.) BM rendelet szabályozza.

Öskü területén az alábbi monitoring kutak találhatóak:

Monitoring pont neve	Figyelő / termelő	Mennyiségi mérés	Kémiai mérés feltáró	Forrás / kút	Mérőszervezet mennyiségi monitoring	Mérőszervezet kémiai monitoring	Ivóvízbázis	Nitrát-érzékeny
Öskü Gyélaki-forrás	termelő	hozam	sérülékeny külterületi	forrás	vízhasználó	vízhasználó		+
Öskü Vízműkút tartalék	termelő		sérülékeny külterületi	kút		vízhasználó	+	+

Felszín alatti víztestek

- hideg karszt
- termál karszt
- víztesthatár

Mennyiségi monitoring

- vízszint mérés
- vízhozam mérés

Kémiai monitoring

Feltáró monitoring programok

- sérülékeny külterületi
- sérülékeny belterületi
- védett rétegvíz
- termálvíz

Operatív monitoring programok

- operatív alapkémia
- operatív alapkémia vízmű
- operatív növényvédőszer
- operatív növényvédőszer vízmű
- operatív pontszerű szennyezőforrás
- operatív pontszerű szennyezőforrás vízmű

Monitoring pontok Öskü területén (forrás: Észak-Mezőföld és Kelet-Bakony tervezési alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terv, Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, 2016. április)

Levegőtisztaság védelme

A légszennyezés terjedési lehetőségeit a domborzat, természeti adottságok és az uralkodó szélirány határozzák meg. A település környékén inkább mezőgazdasági területek találhatóak, északra nagy kiterjedésű katonai területek fekszenek, melyek gyeppel borítottak, egy-egy erdőfolt inkább a hegygerinceken található, míg az északi településhatárnál a magasabban fekvő hegytetőkön összefüggő erdők találhatóak. A déli településszéleken a Vilyonai-hegyek térségében szintén erdős területek fekszenek, valamint a Péti-szőlőhegy található. A település nyugat-keleti irányú völgyben fekszik, az uralkodó észak-északnyugati széliránnyal az átszellőzés szempontjából jónak mondható.

Öskü területén nem található légszennyezettség-mérő állomás. A levegő állapotára, minőségére vonatkozó vizsgálatok Öskü területére vonatkozólag nem állnak rendelkezésünkre. A település levegőtisztaságára hatással

lehetnek a Pétfürdői gyártelepek. Az ipari eredetű légszennyezés az utóbbi időben csökkent a korszerű, az elérhető legjobb technológiának köszönhetően.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet az ország területét légszennyezettség szerint zónákba sorolja. Öskü a 10. számú légszennyezettségi zónába (Az ország többi területe, kivéve a kijelölt városokat) tartozik. A települések területének szennyező anyagok szerinti típusát a KvVM rendelet 1. számú melléklete rögzíti, melyek besorolása Öskü területén az A-tól F-ig (csökkenő sorrendben) terjedő skálán az alábbi:

	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzo l	Talaj-közeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)
Öskü	F	F	F	E	F	O-I	F	F	F	F	D

Zónacsoportok légszennyező anyagok szerint

A táblázatban található jelölések magyarázata az alábbiakban olvasható:

A „D” zóna-besorolás azon területeket jelöli, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértékek, az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3-6. sorában szereplő anyagok esetében a célértékek között van.

Az „E” csoportba tartozó területeken a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszön között van.

Az „F” csoportba azon területek kerültek besorolásra, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

Az „O-I” csoportba pedig azon területek kerültek, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.

A fenti adatokból látható, hogy a zóna-besorolás szerint a levegőterheltség Öskü területén kifejezetten kedvező, egyedül a PM₁₀ benz(a) pirén (BaP) van a felső vizsgálati küszöb illetve a célérték között valamint a szálló por (PM₁₀) értéke lépi át az alsó vizsgálati küszöböt, de nem haladja meg a felsőt.

Légszennyezettség szempontjából ökológiailag sérülékeny területnek tekinthetők Öskü területén belül az országos ökológiai hálózat területei.

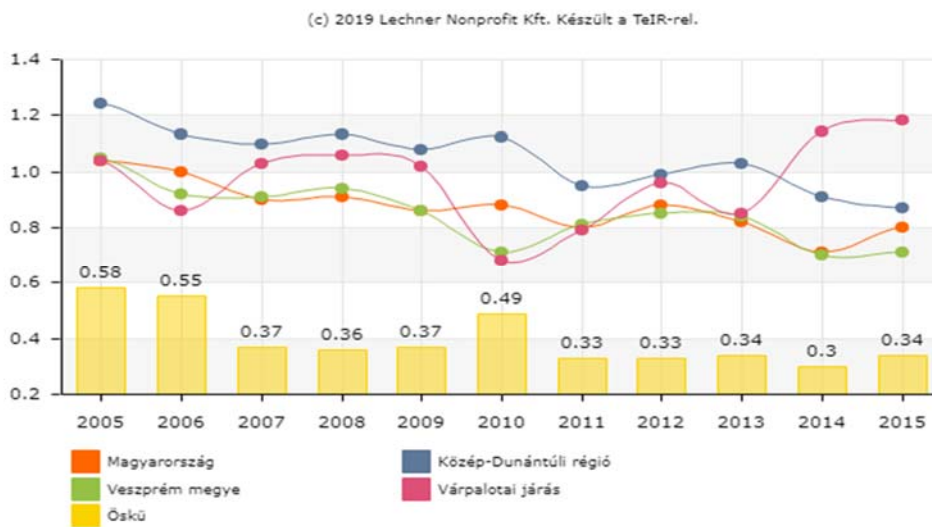
Az OKIR LAIR (Légszennyező anyagok kibocsátása) adatbázisában Öskü területére vonatkozóan egy telephely rendelkezik bejelentett pontforrással, a Simon és Társai Kft. tulajdonában lévő Gépjárműjavító műhely és alkatrész kereskedés, mely külterületen, a 05/50 hrsz-ú telken helyezkedik el. Az alábbi ábrák szemléltetik a telephely szennyezőanyag kibocsátását a rendelkezésre álló adatok alapján az utolsó 5 évre vetítve. A grafikonokon az látszik, hogy 2016-ig erős visszaesés volt megfigyelhető a szennyezőanyag mennyiségében, míg 2017-ben ismét emelkedni kezdett. Ám összességében még így is nagyon alacsonynak számít a szennyezőanyag kibocsátás. A legmagasabb arányban a butil-acetát található a kibocsátott anyag között, ezt követi a szén-monoxid illetve a toluol, melyek mennyisége azonban számottevően visszaesett 2017-re.

Éves szennyezőanyag kibocsátás alakulása (kg/év) (adatforrás: OKIR LAIR, saját szerkesztés)

A légszennyezéshez jelentősen hozzájárul a közlekedésből és a téli fűtésből származó szennyezés is. A szilárd burkolattal nem rendelkező utak mentén, valamint a katonai területek felől száraz nyári időszakban jelentős a porterhelés. A település gázfogyasztását az alábbi ábra szemlélteti. Az ábrán Öskü egy lakosára jutó háztartás részére szolgáltatott gáz mennyisége (1000 m³/fő) látható az országos, régiós, megyei, járási fogyasztáshoz

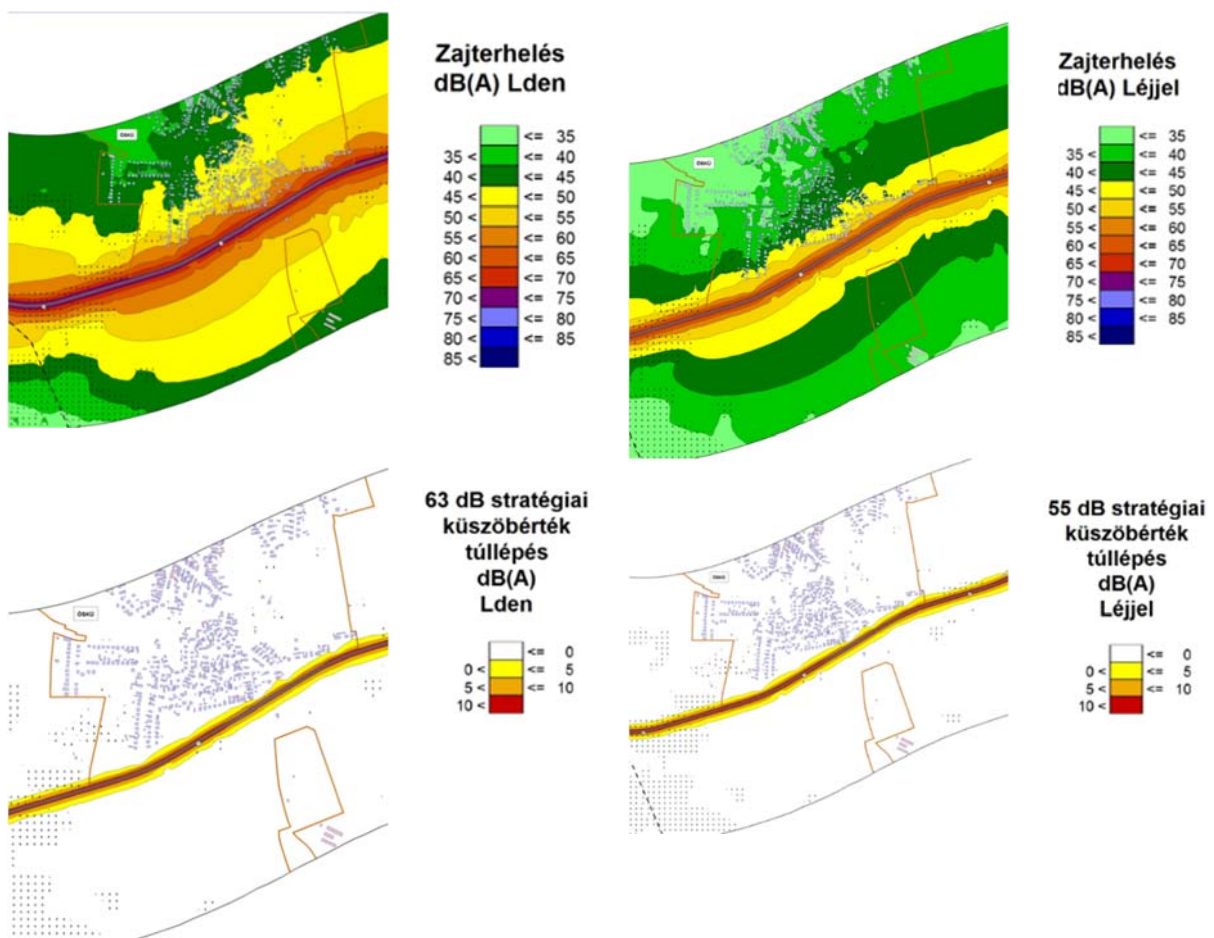
képest. Öskü gázfogyasztása a mindegyik értéktől jócskán elmarad, így feltételezhető, hogy téli időszakban a fűtés nagy részét fa/széntüzeléssel oldja meg a lakosság, mely légszennyezettség szempontjából igen terhelő. (forrás: TEIR).

Háztartási gázfogyasztás, egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (1000 m3/fő) forrás: TEIR

Zaj- és rezgésterhelés

Öskü közigazgatási területén környezeti zaj elsősorban a közlekedésből származik. A település legforgalmasabb közútja a 8 sz. főút, melyről stratégiai zajtérkép is készült, ennek Ösküt érintő szakaszát az alábbi ábrák tartalmazzák:

A 8. sz. főutat a település felőli oldalán zajvédő fal kíséri. A nappali és az éjszakai zajterhelés is elsősorban a főúthoz közel fekvő területen, a Kodály Zoltán és Mecset utca végén, az Arany János u. valamint a Bem József, Honvéd és Fő utcán jelentős. Határértéket túllépő terhelés azonban lakóépületet nem érint. A Zajtérkép alapján a zajterhelési vonal az Arany János u. és a Honvéd u. sarkán található épületekhez valamint a Fő utca végén lévő épületekhez húzódik a legközelebb.

Öskü közigazgatási területén a Székesfehérvár–Szombathely-20-as számú vasútvonal. A Bakonyt hosszában átszelő Székesfehérvár–Szombathely-vasútvonal a MÁV és a GYSEV 20-as számú egyvágányú 25 kV 50 Hz-cel villamosított fővonala, a Dunántúl egyik legfontosabb vasútvonala. A vasút a települést a patak mentén szeli ketté. A vasúthoz legközelebb a Rózsa utca valamint a Fő út egy szakasza fekszik. A többi lakott terület általában 50 m távolságra fekszik a nyomvontól. A vasút komoly zaj- és rezgésterhelést jelent a környező lakóterületekre.

A településen a légi közlekedéstől származó zajterhelés nem figyelhető meg. Legközelebbi működő repülőtér Hajmáskéren található, melynek azonban közvetlen hatásterülete nem érinti a települést. A település a reptér telekhatárától több, mint 15 kilométer távolságra fekszik.

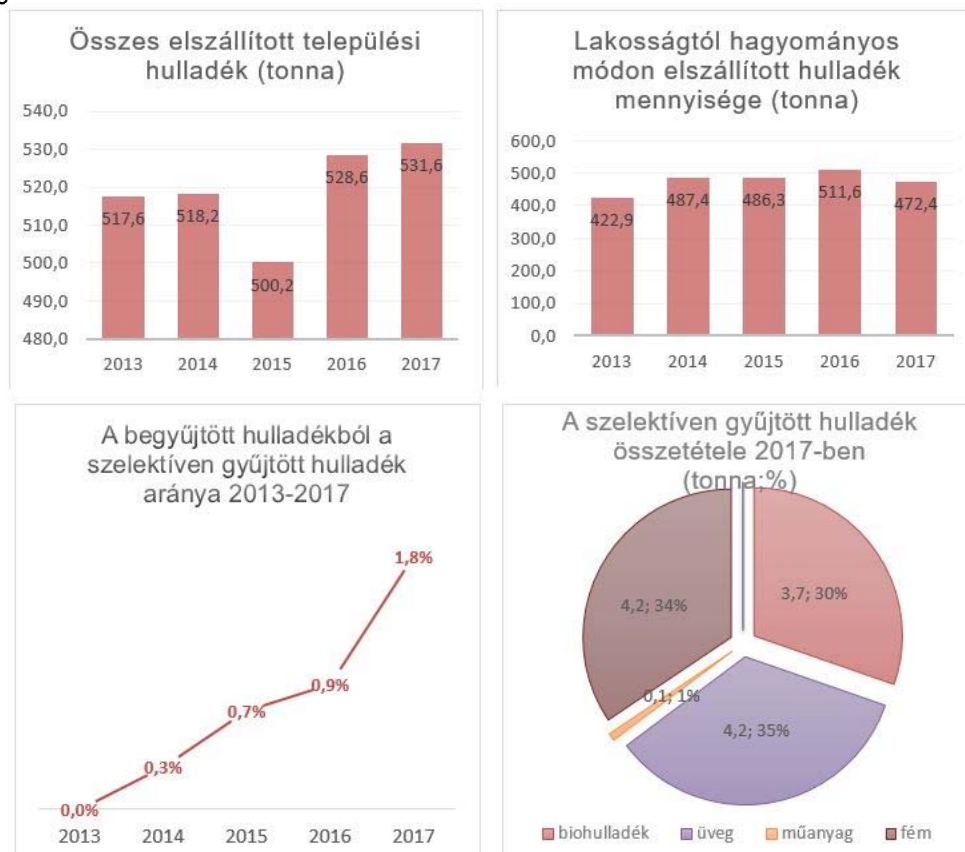
A község területén nincs tudomásunk zajterhelést okozó ipari létesítményről.

A sugárzásból származó szennyezésre, illetve veszélyforrásra Öskü közigazgatási területén nem rendelkezünk adattal.

Hulladékkezelés

Öskü területén a **kommunális szilárd hulladék** szervezett gyűjtése és elszállítása megoldott. A településen a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátását a Depónia Nonprofit Kft. végzi. A településen nem található hulladékudvar. A legközelebbi hulladékudvar Csala-Pénzverővölgyi Hulladékudvar, ahol az Öskü lakosok elhelyezhetnek előre szelektált hulladékokat.

A KSH adatai alapján Ösküben 2013-2017 közötti időszakban az összes elszállított települési hulladék mennyisége enyhén növekvő tendenciát mutat. Míg 2013-ban az összes elszállított hulladék mennyisége 517,6 tonna volt, 2017-ben ez a szám 531,6 tonna volt. A lakosságtól hagyományos módon elszállított települési hulladék esetében változó a tendencia, 2013-hoz képest nőtt, előző évekhez képest csökkent a hulladék mennyisége 2017-re.

Az Ösküből elszállított hulladék mennyisége és összetétele

forrás: KSH, saját szerkesztés

A községben 2013-tól a **szelektív hulladékgyűjtés** házhoz menő (zsákos) rendszerben végzik, havonta 1 alkalommal. A gyűjtés során a következő típusú hulladékok kerülnek elszállításra: műanyag- és fém csomagolási hulladék, valamint a papírhulladék. A településen háromhavonta házhoz menő üveghulladék gyűjtés is történik. A településen nem található szelektív sziget.

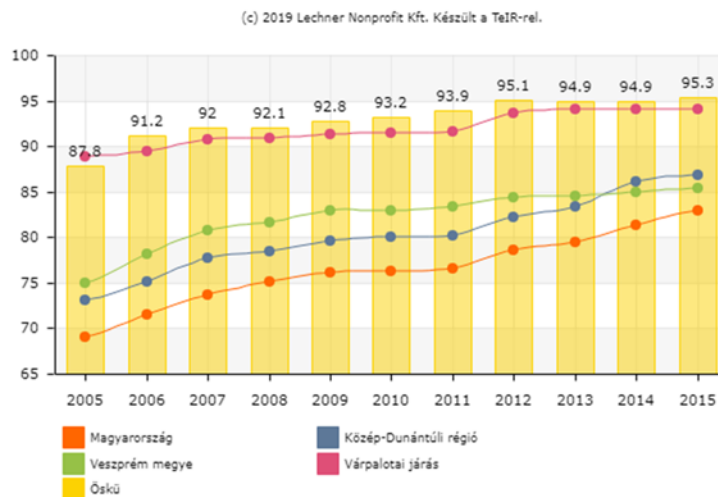
A KSH adatai alapján Öskü területéről a lakosságtól begyűjtött szelektív hulladékok mennyisége 2017-ben 9,8 tonna volt. Ez abban az évben a lakosságtól begyűjtött 531,6 tonnának csupán az 1,8 %-a volt.

A szelektíven gyűjtött hulladék összetételét legnagyobb arányban az üveg és a fém valamint a biohulladék teszi ki. Kisebb arányban gyűjtik a műanyagot.

A **zöldhulladék** elszállítását a közszolgáltató áprilistól novemberig havonta egyszer végzi. **Lomtalanítást** egyedi megrendeléssel, évente egy alkalommal lehet kérni a szolgáltatótól. A lomok mennyisége maximum 3 m³ lehet.

Veszélyes hulladék elhelyezésére a Közszolgáltató által üzemeltetett hulladékudvarban van lehetőség (Csalá-Pénzverővölgyi Hulladékudvar.).

Öskü víziközmű szolgáltatója a Bakonykarszt Zrt. A településen a **szennyvízhálózatra** kapcsolt lakások aránya valamint az **ivóvízhálózatra** csatlakozók aránya sem teljeskörű. Az ivóvízszolgáltatást is a Bakonykarszt Zrt végzi. Öskü község közműollója, vagyis a közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások arányához képest 95,3 százalék, tehát nem teljes, ám ez az arány így is jócskán meghaladja a magyarországi, a megyei valamint a járási átlagot is.

Közműolló Öskü területén (forrás: TEIR)

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtését, szállítását és ártalmatlanító helyre történő elhelyezését a PIHOKKER Kft. (8100 Várpalota, Pipacs utca 15/A.), mint közszolgáltató jogosult és köteles ellátni, Öskü Község Önkormányzattal kötött közszolgáltatási szerződés alapján 2020. december 31-ig. Az összegyűjtött háztartási szennyvizet a Bakonykarszt Zrt. által üzemeltetett Várpalotai szennyvíztelepen (8100 Várpalota, 3358 hrsz.) az erre a célra kialakított műtárgyban kell elhelyezni.

4.2 A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A koncepció reálisan megvalósítható infrastruktúra hálózattal és a település eltartó képességének megfelelő léptékű területfelhasználással, beépítésre szánt területekkel számol. A település szerkezetét jelentősen meghatározza a belterületet szétvágó vasútvonal nyomvonala. Évek óta folynak tárgyalások a nyomvonal kiváltására és a belterületen kívüli új nyomvonal kijelölésére. A koncepció célként rögzíti az új vasútvonal kijelölését és a szétszakított belterület közötti települési kapcsolatok erősítését. Az új nyomvonalra a belterületől északra nyílik lehetőség, miután a 8-as számú főút a déli oldalon ezt nem teszi lehetővé. A kiváltás esetén a belterületi úthálózat bizonyos elemeit felül kell vizsgálni.

A területfelhasználásban pontosításra szorul a főúttól délre elindult gazdasági területfejlesztés határainak meghatározása. Ennek során figyelembe kell venni a bányászati tevékenységgel érintett területek fejlesztési céljait és a rekultiváció megoldási lehetőségeit. A gazdasági területek határainak pontosítása során kiemelt szempont a rendkívül érzékeny természeti és táji környezet értékeinek megőrzése.

4.3 Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

A településre örökségvédelmi hatástanulmány készült. Az egyes védett, illetve védelemre javasolt örökségi értékek rögzítésre kerültek, megjelölve a védettségi fokot, a védettség tárgyát és a védett érték megőrzése érdekében javasolt intézkedéseket. A tanulmány készítése során lefolytatott terepbejárás alkalmával a védelemre javasolt értékek felmérése megtörtént, melyeket részletesen az örökségvédelmi hatástanulmány 2. mellékletét képező települési értékleltár ismerteti.

Védett régészeti lelőhelyek

A vizsgált területen a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 7. § 45. pontja, továbbá a 11-17 § szerint meghatározott, miniszteri rendelettel kiemelt vagy fokozott módon védetté nyilvánított történeti és kulturális jelentőségű régészeti lelőhely található.

Öskü és Pétfürdő községek közigazgatási határán található a Pétfürdő – Kikeri-tói-gát, amely a Miniszterelnökség Kulturális Örökségvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság Nyilvántartási Hatósági Osztályának lelőhely-nyilvántartása alapján 160-121/1951 KM rendelettel kiemelt miniszteri védettség alá vont régészeti lelőhely.

Nyilvántartott régészeti lelőhelyek

A régészeti lelőhelyekről a Miniszterelnökség Kulturális Örökségvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság Nyilvántartási Hatósági Osztálya vezet közhiteles nyilvántartást. A jelen tanulmány a 2018. május 11-én kiadott adatszolgáltatást alapul véve készült.

Általános szabály, hogy a régészeti lelőhelyek pontos kiterjedése pusztán felszíni vizsgálatokkal (pl. terepbejárás) csak hozzávetőlegesen állapítható meg, továbbá a felszíni lokalizációt erőteljesen korlátozó tényezők (pl. vegetáció, beépítés, elfedés, stb.) miatt a régészeti érintettség meghatározásánál gyakran csak a korábbi, vegetáció-mentes időszakban végzett megfigyelésekre támaszkodhattunk. Fontos továbbá kiemelni, hogy a régészeti lelőhelyek helyzete és kiterjedése a jövőbeni régészeti kutatások eredményei alapján módosulhat.

AZONSÍTÓ	LELŐHELY-SZÁM	NÉV	HRSZ	XKOOR	YKORR
8861	1	Kerektemplom	44/1, 44/2, 49, 50, 43, 403/1	202057	576081
8862	2	Basalak	101, 93, 94, 89, 90, 91, 114, 86/1, 92/2, 92/1, 85, 81/1, 82, 83, 84, 81/2, 79/2, 63, 62/3, 65, 67, 66, 61/3, 60, 59, 56, 61/1, 1233, 77	202130	575959
8863	3	Újtelep	1360, 1382, 1383/1, 1383/2, 1367/1, 1383/3, 1351, 1338, 1339, 1342, 1343, 1314, 1304, 1305, 1306, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313	202174	575413
8864	4	Jaszencsina-tói-dűlő	091/3, 091/4, 091/5, 091/6, 091/7, 091/8, 091/9, 091/10, 091/20, 403/1, 1314, 096, 1211, 1213, 1212, 1210, 1209, 1228, 1227, 1226, 1225, 1224, 1223, 1222, 1221, 1220, 1219, 1315, 1316, 1317, 1318, 1320, 1319/1, 1322, 1326, 1329, 1330, 1216, 1215, 1214, 1217, 1319/2, 1218, 1207, 1206, 1323, 1324, 1327, 091/18, 091/11, 091/2, 091/27, 091/44, 091/45, 091/46, 091/47, 091/48	201679	575358
8865	5	Pap-föld	051/1, 051/18, 051/17, 045, 043/12	202491	577053
8866	6	Alsó-Tálok	037/4, 035/9, 035/5	203481	577914
8868	8	Felső-Tálok	028/3, 028/2, 029	203885	577119
8869	9	Aranyos-kút	010/2, 010/3, 010/9, 014	204079	576637
8870	10	Aranyos-kút II.	012, 013, 010/8, 010/9, 09, 010/1, 010/2, 010/3, 014	204273	576572
8871	11	Aranyos-kút III.	012, 013, 010/9	204429	576552
8872	12	Bántapuszta	015	204886	577119
8873	13	Agyaggödör	03	205190	575990
8874	14	Kőbánya mellett	03	205791	576737
8875	15	Kőbánya	03	206025	576382
8876	16	Római út	03	207466	573365
8878	18	Pusztaballa	03	204329	572273
57079	19	Juhászattól DNY-ra	023/2	204551	577255
57080	20	Aranyoskúti-dűlő	015	204740	576817
8867	1	Pétfürdő – Kikeri-tói-gát	02/4, 036/1, 037/4, 014, 027/13, 031	203476	578158
9584	28	Várpalota – Bánta	020/4, 037/1	205203	577541

Nyilvántartott régészeti lelőhelyek összefoglaló táblázata

Öskün található régészeti lelőhelyek elhelyezkedése

Világörökségi és világörökségi várományos terület nem található Öskü területén.

Öskü településen a Miniszterelnökség – Örökségvédelmi Hatósági Főosztály – Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály adatszolgáltatása alapján az alábbi műemlékek találhatóak:

#	Műemlék neve	Műemlék címe	Védelem	Védési ügyiratok	Érintett helyrajzi számok
1	Kerek kápolna	Mecset u.	Műemlék	1600-17/1951. KM, 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	49
2	ún. "Basa-lak"	Újlaki köz 2.	Műemlék	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	59
3	R. k. templom	Szabadság tér 5.	Műemlék	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	179
4	Romkuti duzzasztógát	Székesfehérvári műút	Műemlék	863-4/1953. FOM, 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	036/1
5	Ev. templom	Fő u. 10.	Műemlék	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	215/1
6	Szentháromság oszlop	Fő utca	általános műemléki védelem		181
7	Szt. Anna szobor	Kossuth tér	általános műemléki védelem		398

Öskün található műemlékek

(forrás: Miniszterelnökség – Örökségvédelmi Hatósági Főosztály – Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály adatszolgáltatása 2018.május)

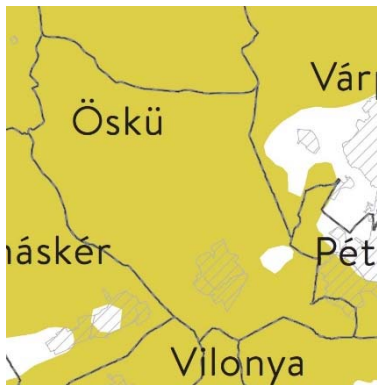
Öskü településen a Miniszterelnökség – Örökségvédelmi Hatósági Főosztály – Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály adatszolgáltatása alapján az alábbi műemléki környezetek találhatóak:

#	Műemléki környezet neve	Érintett helyrajzi számok
1	R. k. templom ex-lege műemléki környezete	181, 77, 182, 180, 184, 178, 1536, 176, 177, 396, 133, 132, 131, 130, 1, 208
2	Ev. templom ex-lege műemléki környezete	215/2
3	Romkuti duzzasztógát ex-lege műemléki környezete	035/9, 037/1, 037/4, 046/13, 031, 02/4, 0329/2, 0330/2, 0333/1, 027/13, 014
4	ún. "Basa-lak" ex-lege műemléki környezete	60, 66, 67, 77, 55, 68, 76, 74
5	Öskü, rk. templom műemlék "műemléki környezet" (védési ügyirat: 2812/1967. OMF)	42, 43, 44/2, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 53, 403/1, 1020, 49, 1067/6, 35, 44/1, 40, 38

Öskün található műemléki környezetek

(forrás: Miniszterelnökség – Örökségvédelmi Hatósági Főosztály – Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály adatszolgáltatása 2018.május)

A településen helyi jelentőségű védett természeti terület vagy érték nincs.

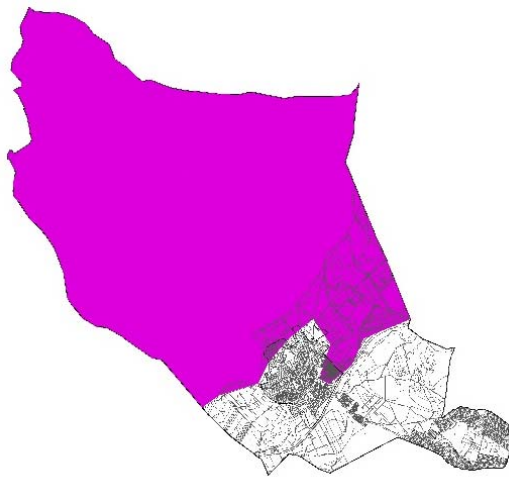
Trtv. szerinti OTTrT által lehatárolt
„Tájképvédelmi terület övezete” Öskü területén
(forrás: Trtv.)

A tájképvédelmi területeket a Trtv. és a 9/2019 MvM. rendelet szabályozza és határolja le. Öskü a Trtv. szerinti OTTrT „Tájképvédelmi terület övezete” érinti.

Öskü csaknem teljes területe az övezethez tartozik, kivétel a keleti településszélén található bánya területe.

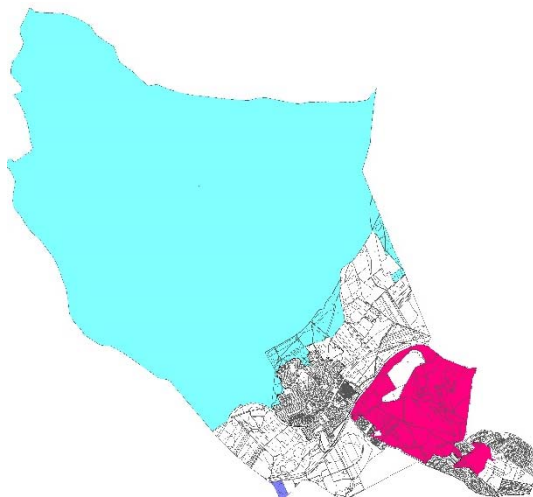
Öskü közigazgatási területén a Balaton-felvidéki Nemzeti Park adatszolgáltatása alapján 22 db forrás található.

Öskü területén található az Országos Alapszelvény Nyilvántartás alapján az M-19bc jelű földtani alapszelvény. A terület jelenleg nem áll természetvédelmi oltalom alatt, de Magyarország számára hosszútávú cél a földtani alapszelvények védetté nyilvánítása. Az földtudományi természetvédelem számára érdemes alapszelvények természeti emlékként történő védetté nyilvánítása során a terület kijelölése is meg fog történni.

Érzékeny Természeti Területek elhelyezkedése Öskün
(forrás: Balaton-felvidéki NPI)

Érzékeny Természeti Terület (ÉTT) található Öskün, a település belterületétől északra és keletre fekvő területek érintettek.

Natura 2000 területek Öskü területén
(forrás: Balaton-felvidéki NPI)

A jelenleg hatályos 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel (Natura 2000 területek) érintett földrészekről szerint Öskü közigazgatási területét a következő európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű terület érinti:

- Hajmáskéri Törökcsapás (HUBF20023) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- Keleti-Bakony (HUBF20001) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- Péti-hegy (HUBF20021) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

Az **ökológiai hálózat** területét az a Trtv szerinti Országos Területrendezési Terv (OTrT) határolja le. Az OTrT-ben lehatárolt ökológiai hálózat területe magterületre, ökológiai folyosóra és pufferterületre került differenciálásra.

- **magterület:** a külterület északi részén fekvő katonai területek, illetve a déli településszélen található dombos-erdős területek,
- **ökológiai folyosó:** nem található,
- **pufferterület:** a belterülethez közeli, főként gyepes területek tartoznak ide.

5. A megvalósítás eszközei és azok nyomon követése

5.1 A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

Az önkormányzat alkalmazhat olyan eszközöket, amelyek segítik, támogatják a fejlesztési célok elérését. Ide tartozhatnak pl.:

- Szabályozási tevékenységek a településrendezési eszközök eszközrendszerével
- Településképi engedélyezési és bejelentési eljárás
- Községi főépítész, községi főmérnök és főkertész alkalmazása
- A „tervalku” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés vagy Településrendezési Szerződés)
- Településmarketing célú tevékenységek (pl. marketing stratégia elkészítése, marketingkommunikáció), a magánbefektetők bevonása, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítása érdekében, valamint hogy a létesítmények kihasználtsága növekedjen, a fejlesztési eredmények ismertebbé váljanak, a község által tervezett programok minél nagyobb vonzerővel bírjanak.
- Helyi adókedvezmények, építési illeték kedvezmények biztosítása bizonyos esetekben a magántőke mobilizálása érdekében.
- Lakásépítési, lakhatási támogatási rendszer kidolgozása

A településfejlesztési programok végrehajtására az önkormányzat gazdasági programjai, azon belül az éves költségvetések fejlesztési előirányzatai biztosítják a szükséges döntéseket és a forrásokat. Az Európai Unió költségvetési ciklusaihoz igazodva az önkormányzat feladata, hogy a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott célkitűzéseket és az egyes ágazati operatív programok pályázati, forrasszerzési lehetőségeit összehangolja.